БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫНА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пән: Қазақ тілі (B1)
Пән коды: KT 1104
БББ атауы: 6B10115 «Медицина»
Оқу сағаттарының/кредиттердің көлемі: 300 сағ. (10 кредит)
Оқытылатын курс пен семестр: 1, I
Білім алушылардың өзіндік жұмысы: 15

Шымкент, 2024 ж.

Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар «Қазақ тілі» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

№ 13 хаттама « 17 » 06 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі _____ Л.Б. Ибраева

№1

1. Тақырыбы: «Әулет дәстүрін сақтаудың маңызы»

2. Мақсаты:
- тақырып бойынша терминдерді қолдануға машықтандыру;
- өз бетінше жұмыс жасауға дағдыландыру;
- әулеттің қалыптасқан жалпы дәстүрі туралы баяндау;
- өз әулетінде қалыптасқан дәстүр қырлары;
- дәстүрді сақтаудың маңызы мен пайдасын анықтап көрсету.

3. Тапсырмалар:
1. «Әулет» сөзініңіз маңыздылығын білу;
2. Ағайын – туысқа сипаттама беру;
3. Туысқан туралы мақал-мәтелдер жазу.

4. Орындау/ бағалау түрі: Презентация

5. БӨЖ орындау критерийлері:
- тақырыпты логикалық жүйемен жеткізе білу;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы мерзімінде орындау;

Бағалау критерийлері:

Презентация дайындау және қорғау	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімде, кемінде 10 слайд көлемінде, 5 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында терең білімін көрсетіп, нақты деректер көрсетсе, сөйлеу шеберлігін танытып, аудиторияның назарын өзіне аудара алса, сұрақтарға дұрыс жауап берсе қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімде, кемінде 9 слайд көлемінде, 4 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында білімін көрсетіп, деректер көрсетсе, білім алушыда сөйлеу дағдылары болса, сұрақтарға нақты жауап бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанар-	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген

	лық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	мерзімінен кейін тапсырылса, кемінде 8 слайд көлемінде, 3 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында ойын қателікпен жеткізсе, сұрақтарға толық жауап бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49) F (0-24)	Презентация дер кезінде тапсырылмаса, тақырыптан ауытқып кетсе, аталған талаптар орындалмаса.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 2-апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Абдуова Б.С., Асанова Ұ.О. Қазақ тілі: Орыс тілді топтарға арналған оқу құралы. – Астана, 2017. - 282 б.

2. Айтбаева Б.М. Қазақ тілі. (B1 деңгейі) Оқулық. – Қарағанды, 2014. – 205 б.

3. Ерназарова З.Ш., Тілешов Е.Е. және т.б. Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ – Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

4. Ерназарова З.Ш. Эссе түрлері. – Алматы, 2019. – 80 б.

5. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: ортадан жоғары деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

6. Күзекова, З.С. Қазақ тілінің функционалды практикалық грамматикасы: оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2015. – 180 б.

7. Сатбекова А.А. Студенттердің қазақша тілін дамытуға арналған мәтіндер жинағы. Оқу құралы. – Алматы, 2013. – 112 б.

8. Мұсабекова А. А. Қазақ тілі. 2- жалғастырушы деңгей: мед. қызметкерлеріне арн. оқу құралы - Алматы : Эверо, 2016. - 112 бет

9. Оразымбетова Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

Қосымша:

1.Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Кешенді оқу құралы. 1,2,3,4 кітап. – Алматы: Еверо, 2018.

2. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі: 50 мыңға жуық сөз бен сөз тіркесі /жалпы ред.басқ. Т. Жанұзақов. – Алматы:Дайк-Пресс, 2008. – 968 б.

3. Орфографиялық сөздік / Алтыншы басылым. Құраст.: Н. Уәли, Қ. Күдеринова, А. Фазылжанова, Ж.Исаева, Н. Әміржанова, А. Әмірбекова. – Алматы: "Дәуір" баспасы, 2013. – 720 б.

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres

2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8. Бақылау: Сұрақ –жауап

1. Әулет деген сөзді қалай түсінесіз?
2. Ағайын, туысқан деп кімдерді айтамыз?
3. Сіздің ағайын-туыстарыңыз көп пе?
4. Туысқан туралы қандай мақал-мәтел білесіз?
5. Сіздің әулетіңізде қандай дәстүрлер сақталған?

№2

1. Тақырыбы: «Ата-ана – сенімді досымыз»

2. Мақсаты:

- тақырып бойынша терминдерді қолдануға машықтандыру;
- өз бетінше жұмыс жасауға дағдыландыру;
- қазақ отбасындағы әке мен ананың орны және үлкенді сыйлау, құрметтеу туралы баяндау.
- «Ата-ана – сенімді досымыз» тақырыбындағы пікірталасқа қатысу.
- Ата-ананың баланың өмірінде алар орны.

3. Тапсырмалар:

1. Отбасым — менің жүрегім
Отбасым — менің тірегім
Отбасым – менің Отаным
Тек сен деп соғар жүрегім – дегендей, отбасы болашақ ұрпақ бойына адамзаттық құндылықтарды және ұлттық рухани байлықтарын сіңіретін тәрбие ошағы. Отбасы – адам үшін ең жақын әлеуметтік орта. Отбасы белгілі дәстүрлердің, жағымды өнегелердің мұралар мен салт-дәстүрлердің сақтаушысы.
2. «Менің бақытты отбасым» тақырыбында пікір білдіру;
3. Отбасы құндылығы дегеніміз не?

4. Орындау/ бағалау түрі: Реферат

5. БӨЖ орындау критерийлері:

- тақырыпты логикалық жүйемен жеткізе білу;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы мерзімінде орындау;

Бағалау критерийлері:

Реферат әзірлеу және	**Өте жақсы** А (95-100)	Реферат белгіленген уақытта әзірленсе, тақырып бойынша барлық мәліметтер

қорғау	A- (90-94)	қамтылып, кемінде 10 беттік компьютерде терілген мәтін көлемінде болса, кем дегенде 5 әдеби дерек көзі қолданылса; қосымша көрнекіліктер пайдаланылса, қорғау барысында оқып бермей, ойын нақты, дәйекті сөздермен, еркін жеткізе алса, қойылған сұрақтардың барлығына толық жауап берсе қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Реферат белгіленген уақытта әзірленсе, тақырып бойынша мәліметтер қамтылып, кемінде 8 беттік компьютерде терілген мәтін көлемінде болса, кем дегенде 4 әдеби дерек көзі қолданылса; қосымша көрнекіліктер пайдаланылса, қорғау барысында оқып бермей, ойын жеткізе алса, қойылған сұрақтарға жауап бергенде мардымсыз қателіктерге жол берілсе қойылады.
	Қанағаттанарлық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	Реферат белгіленген уақытта әзірленсе, кемінде 7 беттік компьютерде терілген мәтін көлемінде болса, кем дегенде 4 әдеби дерек көзі қолданылса; қосымша көрнекіліктер пайдаланылмаса, қорғау барысында оқып берсе, ойын еркін жеткізе алмаса, қойылған сұрақтарға жауап бергенде күрделі қателіктерге жол берілсе қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49) F (0-24)	Реферат белгіленген уақытта тапсырылмаса, тақырыптан ауытқып кетсе, көлемі 6 беттен аз болып, қорғау барысында мәтінді оқып берсе, қойылған сұрақтарға жауап бере алмаса, көрнекіліктер пайдаланбаса қойылады.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 2-апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Абдуова Б.С., Асанова Ұ.О. Қазақ тілі: Орыс тілді топтарға арналған оқу құралы. – Астана, 2017. - 282 б.

2. Айтбаева Б.М. Қазақ тілі. (B1 деңгейі) Оқулық. – Қарағанды, 2014. – 205 б.

3. Ерназарова З.Ш., Тілешов Е.Е. және т.б. Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ – Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

4. Ерназарова З.Ш. Эссе түрлері. – Алматы, 2019. – 80 б.

5. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: ортадан жоғары деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

6. Күзекова, З.С. Қазақ тілінің функционалды практикалық грамматикасы: оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2015. – 180 б.

7. Сатбекова А.А. Студенттердің қазақша тілін дамытуға арналған мәтіндер жинағы. Оқу құралы. – Алматы, 2013. – 112 б.

8. Мұсабекова А. А. Қазақ тілі. 2- жалғастырушы деңгей: мед. қызметкерлеріне арн. оқу құралы - Алматы : Эверо, 2016. - 112 бет

9. Оразымбетова Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

Қосымша:

1.Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Кешенді оқу құралы. 1,2,3,4 кітап. – Алматы: Еверо, 2018.

2. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі: 50 мыңға жуық сөз бен сөз тіркесі /жалпы ред.баск. Т. Жанұзақов. – Алматы:Дайк-Пресс, 2008. – 968 б.

3. Орфографиялық сөздік / Алтыншы басылым. Құраст.: Н. Уәли, Қ. Күдеринова, А. Фазылжанова, Ж.Исаева, Н. Әміржанова, А. Әмірбекова. – Алматы: "Дәуір" баспасы, 2013. – 720 б.

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres

2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8. Бақылау: ауызша сұрақ

1. Отбасы – шағын мемлекет дегенді қалай түсінесіз?
2. Ағаштан ағаш рең алады, адамнан адам тәлім алады дегенді қалай түсінесіз?
3. Ұяда не көрсе, ұшқанда соны ілер дегенді талдап беріңіз.
4. Отан, тәрбиеге қатысты мақал-мәтелдер айтып беріңіз.

№3

1. Тақырыбы: «Отбасын құру оңай ма?»

2. Мақсаты:

- тақырып бойынша терминдерді қолдануға машықтандыру;
- өз бетінше жұмыс жасауға дағдыландыру;
- «Отбасын құру оңай ма?» дебат құру: - қарсы аргументтер келтіру, аргументтерді тыңдау, негізгі ойды анықтау.

3. Тапсырмалар:

1) «Қара шаңырақ, енші беру» деген ұғымдарды қалай түсінесіз?
2) Қазіргі кезде осы дәстүрлердің қайсысы жиі жасалады?

3) Сіздің отбасыңызда қандай ұлттық дәстүрлер сақталған?
4) Қазақ халқының салт-дәстүрлерінің қандай маңызы бар?
5) «Қазақ отбасындағы салт-дәстүр» ой-толғау жазу.

4. Орындау/ бағалау түрі: Презентация

5. БӨЖ орындау критерийлері:

- тақырыпты логикалық жүйемен жеткізе білу;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы мерзімінде орындау;

Бағалау критерийлері:

Презентация дайындау және қорғау	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімде, кемінде 10 слайд көлемінде, 5 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында терең білімін көрсетіп, нақты деректер көрсетсе, сөйлеу шеберлігін танытып, аудиторияның назарын өзіне аудара алса, сұрақтарға дұрыс жауап берсе қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімде, кемінде 9 слайд көлемінде, 4 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында білімін көрсетіп, деректер көрсетсе, білім алушыда сөйлеу дағдылары болса, сұрақтарға нақты жауап бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанарлық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімінен кейін тапсырылса, кемінде 8 слайд көлемінде, 3 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында ойын қателікпен жеткізсе, сұрақтарға толық жауап бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанарлық сыз FX (25-49) F (0-24)	Презентация дер кезінде тапсырылмаса, тақырыптан ауытқып кетсе, аталған талаптар орындалмаса.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 3-апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Абдуова Б.С., Асанова Ұ.О. Қазақ тілі: Орыс тілді топтарға арналған оқу құралы. – Астана, 2017. - 282 б.

2. Ерназарова З.Ш., Тілешов Е.Е. және т.б. Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ – Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

3. Ерназарова З.Ш. Эссе түрлері. – Алматы, 2019. – 80 б.

4. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: ортадан жоғары деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

5. Күзекова, З.С. Қазақ тілінің функционалды практикалық грамматикасы: оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2015. – 180 б.

6. Сатбекова А.А. Студенттердің қазақша тілін дамытуға арналған мәтіндер жинағы. Оқу құралы. – Алматы, 2013. – 112 б.

7. Мұсабекова А. А. Қазақ тілі. 2- жалғастырушы деңгей: мед. қызметкерлеріне арн. оқу құралы - Алматы : Эверо, 2016. - 112 бет

8. Оразымбетова Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

9. Абдрахманова Г.Х., Айтбаева Б.М. Қазақ тілі: оқу құралы. Эверо, 2014

Қосымша:

1.Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Кешенді оқу құралы. 1,2,3,4 кітап. – Алматы: Еверо, 2018.

2. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі: 50 мыңға жуық сөз бен сөз тіркесі /жалпы ред.басқ. Т. Жанұзақов. – Алматы:Дайк-Пресс, 2008. – 968 б.

3. Тер-Минасова С. Г. Тіл және мәдениетаралық коммуникация [Мәтін] = Язык и межкультурная коммунникация : оқулық / Қаз.тіл.ауд. Х. Ордабекова, Ш. Бағиева. - Алматы : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 320 б. с. : (Рухани жаңғыру).

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres

2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8. Бақылау: Сұрақ –жауап

1) «Қара шаңырақ, енші беру» деген ұғымдарды қалай түсінесіз?
2) Қазіргі кезде осы дәстүрлердің қайсысы жиі жасалады?
3) Сіздің отбасыңызда қандай ұлттық дәстүрлер сақталған?
4) Қазақ халқының салт-дәстүрлерінің қандай маңызы бар?

№4

1. Тақырыбы: «Мәдениетті адам деп кімді айтамыз?»

2. Мақсаты:

- тақырып бойынша терминдерді қолдануға машықтандыру;

- өз бетінше жұмыс жасауға дағдыландыру;
-«Мәдениетті адам деп кімді айтамыз?» тақырыбында эссе жазу
- тақырып бойынша ақпарат жинау;
- ақпараттарға талдау жасау;
- негізгі ойды анықтау, тезис құрау
-жан-жақты ойлау қабілетін дамыту.

3. Тапсырмалар:
1. Қоғамдық орындарда жастардың өзін өзі ұстауы.
2. Этика жастарға қандай үлгі береді.
3. Адамгершілік әліппесі дегенді қалай түсінесіз?
4. Адамгершілік дегеніміз не?
5. Адамгершілікке не жатады?
6. Адам бойында адамгершілік қасиет қалай қалыптасады?

7. Өз бетінше ізденуге дағдыландыру.

4. Орындау/ бағалау түрі: Эссе жазу

5. БӨЖ орындау критерийлері:
- нақты деректерге сүйену;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы өз мерзімінде орындау

Бағалау критерийлері:

Эссе жазу	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	- Эссенің тақырыпқа сәйкестігі, мағыналық тұтастығы, ой байланысы, мазмұндаудың жүйелілігі болса; - мәселені берілген тақырып аясында нақты дәлелдемелермен шешсе, өзіндік тұжырымдарын берсе; - әртүрлі көзқарасты салыстырып, өзіндік ой тұжырымын ұсына алса; - эссе мәтінінде қазақ тілінің лексикалық, фразеологиялық, грамматикалық және стилистикалық нормалары, орфография мен пунктуация ережелері сақталса.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	- Эссенің тақырыпқа сәйкестігі, мағыналық тұтастығы, ой байланысы, мазмұндаудың жүйелілігі нақты болмаса; - мәселені берілген тақырып аясында дәлелдемелермен бере алса, өзіндік

		тұжырымдарын толық жеткізе алмаса; - әртүрлі көзқарасты салыстырып, өзіндік ой тұжырымын шашыранқы түрде жеткізсе; - эссе мәтінінде қазақ тілінің лексикалық, фразеологиялық, грамматикалық және стилистикалық нормалары, орфография мен пунктуация ережелері толық сақталмаса.
	Қанағаттанарлық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	- Эссенің тақырыпқа сәйкестігі, мағыналық тұтастығы, ой байланысы шашыранқы, мазмұндаудың жүйелілігі толық болмаса; - мәселені берілген тақырып аясында нақты дәлелдемелермен бере алмаса, өзіндік тұжырымдарын жүйелей алмаса; - әртүрлі көзқарасты салыстыра алмаса, өзіндік ой тұжырымын нақты жеткізе алмаса; - эссе мәтінінде қазақ тілінің лексикалық, фразеологиялық, грамматикалық және стилистикалық нормалары, орфография мен пунктуация ережелерінде өрескел қателіктер болмаса.
	Қанағаттанарлық сыз FX (25-49) F (0-24)	- Эссенің тақырыптан ауытқуы, мағыналық тұтастығы, мазмұндаудың жүйелілігі болмаса; - берілген ақпаратында дәлелдер бере алмаса, өзіндік тұжырымдары болмаса; - әртүрлі көзқарастар қарастырылмаса, өзіндік тұжырымын жеткізе алмаса; - эссе мәтінінде қазақ тілінің лексикалық, фразеологиялық, грамматикалық және стилистикалық нормалары, орфография мен пунктуация ережелерінде өрескел қателіктер жіберсе.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 4-апта.

7. Әдебиет:

1.Мұсабекова А.А. «Қазақ тілі» 2-бастауыш деңгейі,мед.қызметкерлеріне арналған оқу құралы, Алматы, Эверо, 2016, 122 бет.

2. Оразымбетова, Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

3. Абдрахманова Г.Х.АйтбаеваБ.М. Қазақ тілі: оқу құралы. Эверо,2014

4. Қазақ тілі (тіл үйренушілердің В1 және В2 деңгейлеріне арналған): орыс тілді топтарға арналған оқу құралы./ Қ.С. Құлманов, Б.С. Абдуова, т.б. - Астана: - 2015.- 298 б.

5. Құлманов Қ.С., Абдуова Б.С. Қазақ тілі (тіл үйренушілердің В1 және В2 деңгейлеріне арналған): орыс тілді топтарға арналған оқу құралы - Астана:ЕҰУ. - 2015.- 298 б.

Қосымша:

1.Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ З.Ш.Ерназарова, Е.Е.Тілешов және т.б. - Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

2. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі: 50 мыңға жуық сөз бен сөз тіркесі /жалпы ред.басқ. Т. Жанұзақов. - Алматы:Дайк-Пресс, 2008.- 968 б

3. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі: 50 мыңға жуық сөз бен сөз тіркесі /жалпы ред.басқ. Т. Жанұзақов. - Алматы:Дайк-Пресс, 2008.- 968 б

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres
2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8. Бақылау: Сұрақ –жауап

1.Мәдениет дегеніміз не?

2. Мәдениет саласы нені қамтиды?

3.Тарихи дәуірлердің алмасуы мәдениеттің мазмұны мен формаларын өзгерте ме?

4.Мәдениеттің негізгі құрамдас бөлігі не?

5.Мәдениет пен білім қаншалықты байланысты?

№5

1. Тақырыбы: Мүмкіндік пен қажеттілік арасындағы қайшылық

2. Мақсаты:

- тақырып бойынша терминдерді қолдануға машықтандыру;
- өз бетінше жұмыс жасауға дағдыландыру;
- Мүмкіндік пен қажеттілік арасындағы қайшылықтар туралы өз ойларыңмен бөлісу.

-Адамның биологиялық құқықтары мен қажеттіліктің жіктелуі туралы ақпарат беру

3. Тапсырмалар:

1) Тұлғаның қалыптасуына қандай жағдайлар әсер етеді?
2) Мүмкіндік деген не?
3) Сіздің өміріңізде қандай мүмкіндіктер болды? Оны пайдалана алдыңыз ба?
4) Қажеттілік дегенді қалай түсінесіз?
5) Мүмкіндік пен қажеттілік арасында қандай қайшылық болуы мүмкін?

4. Орындау/ бағалау түрі: Эссе жазу

5. БӨЖ орындау критерийлері:

- нақты деректерге сүйену;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы өз мерзімінде орындау

Бағалау критерийлері:

Эссе жазу	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	- Эссенің тақырыпқа сәйкестігі, мағыналық тұтастығы, ой байланысы, мазмұндаудың жүйелілігі болса; - мәселені берілген тақырып аясында нақты дәлелдемелермен шешсе, өзіндік тұжырымдарын берсе; - әртүрлі көзқарасты салыстырып, өзіндік ой тұжырымын ұсына алса; - эссе мәтінінде қазақ тілінің лексикалық, фразеологиялық, грамматикалық және стилистикалық нормалары, орфография мен пунктуация ережелері сақталса.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	- Эссенің тақырыпқа сәйкестігі, мағыналық тұтастығы, ой байланысы, мазмұндаудың жүйелілігі нақты болмаса; - мәселені берілген тақырып аясында дәлелдемелермен бере алса, өзіндік тұжырымдарын толық жеткізе алмаса; - әртүрлі көзқарасты салыстырып, өзіндік ой тұжырымын шашыранқы түрде жеткізсе; - эссе мәтінінде қазақ тілінің лексикалық, фразеологиялық, грамматикалық және стилистикалық нормалары, орфография мен пунктуация ережелері толық сақталмаса.
	Қанағаттанарлық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	- Эссенің тақырыпқа сәйкестігі, мағыналық тұтастығы, ой байланысы шашыранқы, мазмұндаудың жүйелілігі толық болмаса; - мәселені берілген тақырып аясында нақты дәлелдемелермен бере алмаса, өзіндік тұжырымдарын жүйелей алмаса; - әртүрлі көзқарасты салыстыра алмаса, өзіндік ой тұжырымын нақты жеткізе алмаса; - эссе мәтінінде қазақ тілінің лексикалық, фразеологиялық, грамматикалық және стилистикалық

		нормалары, орфография мен пунктуация ережелерінде өрескел қателіктер болмаса.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49) F (0-24)	- Эссенің тақырыптан ауытқуы, мағыналық тұтастығы, мазмұндаудың жүйелілігі болмаса; - берілген ақпаратында дәлелдер бере алмаса, өзіндік тұжырымдары болмаса; - әртүрлі көзқарастар қарастырылмаса, өзіндік тұжырымын жеткізе алмаса; - эссе мәтінінде қазақ тілінің лексикалық, фразеологиялық, грамматикалық және стилистикалық нормалары, орфография мен пунктуация ережелерінде өрескел қателіктер жіберсе.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 5-апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Абдуова Б.С., Асанова Ұ.О. Қазақ тілі: Орыс тілді топтарға арналған оқу құралы. – Астана, 2017. - 282 б.

2. Айтбаева Б.М. Қазақ тілі. (В1 деңгейі) Оқулық. – Қарағанды, 2014. – 205 б.

3. Балабеков А.К., Бозбаева-Хунг А.Т., Досмамбетова Г.Қ., Салыхова Б.О., Хазимова Ә.Ж.. Қазақ тілі: ортадан жоғары деңгейге арналған оқулық. Ұлттық тестілеу орталығы. – Астана: 2017.

4. Ерназарова З.Ш., Тілешов Е.Е. және т.б. Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ – Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

5. Ерназарова З.Ш. Эссе түрлері. – Алматы, 2019. – 80 б.

6. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: ортадан жоғары деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

7. Күзекова, З.С. Қазақ тілінің функционалды практикалық грамматикасы: оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2015. – 180 б.

8. Сатбекова А.А. Студенттердің қазақша тілін дамытуға арналған мәтіндер жинағы. Оқу құралы. – Алматы, 2013. – 112 б.

9. Мұсабекова А. А. Қазақ тілі. 2- жалғастырушы деңгей: мед. қызметкерлеріне арн. оқу құралы - Алматы : Эверо, 2016. - 112 бет

10. Оразымбетова Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

Қосымша:

1.Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Кешенді оқу құралы. 1,2,3,4 кітап. – Алматы: Еверо, 2018.

2. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі: 50 мыңға жуық сөз бен сөз тіркесі /жалпы ред.басқ. Т. Жанұзақов. – Алматы:Дайк-Пресс, 2008. – 968 б.

3. Орфографиялық сөздік / Алтыншы басылым. Құраст.: Н. Уәли, Қ. Күдеринова, А. Фазылжанова, Ж.Исаева, Н. Әміржанова, А. Әмірбекова. – Алматы: "Дәуір" баспасы, 2013. – 720 б.

4. Шаһарман Г.П. "Қазақ тілі" пәнінен өзге тілді студенттерге арналған грамматикалық кестелер албомы. Алматы, 2019.

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres

2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8. Бақылау: Ауызша сұрау

мағынасын ашып айту

«Адамның мүмкіндігі шексіз» деген сөздің жаны бар. Иә, иә, сіз бен біздің мүмкіндігіміз өзіміз ойлағаннан әлдеқайда жоғары. Бұл сыни уақыттарда, өлім мен өмір таласқа түсіп жатқан кезде, яки өмірімізге үлкен қауіп төніп тұрған сәттерде айқын білінеді. Қорқыныш сезімі қауіпті кездерде адам ағзасының осы «қосымша» мүмкіндігін пайдаланады. Яғни, күндердің бір күнінде бұл қасиеті жарыққа шыққанда, адам өмір бойы «бұны мен істедім бе?» деп өз-өзіне таңырқап өтеді. Адам өмірі қыл үстінде тұрғанда, адам ағзасы ғаламаттың күшімен ерекше қуатқа ие болады. Оған мысалдар жетерлік...

1. Полярлық ұшқыш өз ұшағын жөндеп жатып, біреудің түрткенін сезеді. Жалт қараса, оны түртіп тұрған сүйкімді әрі қорқынышты ақ аю екен. Келесі секундта ұшқыш жерден екі метр биіктікте, ұшақтың қанатында тұрып есін жияды. Оған қалай шығып кеткенін ұшқыштың өзі де білмей аңтаң болады.

2. Жеңіл машинаның астына түсіп қалған баласын құтқару үшін анасы машинаны жүк құрлы көрмей, көтеріп алады. Бұл әрекетін де жас ана түсіндіре алмады.

3. Екі жасар баланың 7-қабаттан құлап бара жатқанын көрген ана оны бір қолымен ұстап қалады. Ол баланы бір қолымен, терезенің жақтауын тек екі саусағымен құтқарушылар келгенше ұстап тұрған. Кейін құтқарушылар оның саусақтарын жақтаудан әрең-әрең ажыратқан.

№6

1. Тақырыбы: «Мүмкіндік пен қажеттілікті ұштастырудың үлгілері»

2. Мақсаты:

- тақырып бойынша терминдерді қолдануға машықтандыру;
- өз бетінше жұмыс жасауға дағдыландыру;
- «Мүмкіндік пен қажеттілікті ұштастырудың үлгілері» тақырыбында сұхбат жүргізу;
- өмір тәжірибелерінен мысал келтіру,

-әңгімелеу;
-қорытындылау.

3. Тапсырмалар:

1) Қажеттілік дегенді қалай түсінесіз?
2) Мүмкіндік пен қажеттілік арасында қандай қайшылық болуы мүмкін?

4. Орындау/ бағалау түрі: Презентация

5. БӨЖ орындау критерийлері:

- нақты деректерге сүйену;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы өз мерзімінде орындау

Бағалау критерийлері:

Презентация дайындау және қорғау	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімде, кемінде 10 слайд көлемінде, 5 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында терең білімін көрсетіп, нақты деректер көрсетсе, сөйлеу шеберлігін танытып, аудиторияның назарын өзіне аудара алса, сұрақтарға дұрыс жауап берсе қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімде, кемінде 9 слайд көлемінде, 4 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында білімін көрсетіп, деректер көрсетсе, білім алушыда сөйлеу дағдылары болса, сұрақтарға нақты жауап бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанар-лық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімінен кейін тапсырылса, кемінде 8 слайд көлемінде, 3 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында ойын қателікпен жеткізсе, сұрақтарға толық жауап бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанарлы қсыз FX (25-49) F (0-24)	Презентация дер кезінде тапсырылмаса, тақырыптан ауытқып кетсе, аталған талаптар орындалмаса.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 6-апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Абдуова Б.С., Асанова Ұ.О. Қазақ тілі: Орыс тілді топтарға арналған оқу құралы. – Астана, 2017. - 282 б.

2. Айтбаева Б.М. Қазақ тілі. (В1 деңгейі) Оқулық. – Қарағанды, 2014. – 205 б.

3. Ерназарова З.Ш., Тілешов Е.Е. және т.б. Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ – Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

4. Ерназарова З.Ш. Эссе түрлері. – Алматы, 2019. – 80 б.

5. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: ортадан жоғары деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

6. Күзекова, З.С. Қазақ тілінің функционалды практикалық грамматикасы: оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2015. – 180 б.

7. Мұсабекова А. А. Қазақ тілі. 2- жалғастырушы деңгей: мед. қызметкерлеріне арн. оқу құралы - Алматы : Эверо, 2016. - 112 бет

8. Оразымбетова Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

9. Абдрахманова Г.Х., Айтбаева Б.М. Қазақ тілі: оқу құралы. Эверо, 2014

Қосымша:

1.Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Кешенді оқу құралы. 1,2,3,4 кітап. – Алматы: Еверо, 2018.

2. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі: 50 мыңға жуық сөз бен сөз тіркесі /жалпы ред.басқ. Т. Жанұзақов. – Алматы:Дайк-Пресс, 2008. – 968 б.

3. Салқынбай А.Б., Егізбаева Н.Ж. Қазақ тілі. Орта деңгей:оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2017.

4. Шаһарман Г.П. "Қазақ тілі" пәнінен өзге тілді студенттерге арналған грамматикалық кестелер албомы. Алматы, 2019.

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres

2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8. Бақылау: ауызша сұрақ-жауап

Берілген пікірлер бойынша қандай қажеттіліктер болуы мүмкін? Өз ойыңызды білдіріңіз.

Мемлекеттік тілді еліміздің әр азаматы өз бетімен үйренуге, таза сөйлеп, жазуға, өмірде қолдануға құлықты болуы үшін алдымен қажеттілік болуы керек. Сонда ғана қазақ тілін шын мәніндегі мемлекеттік тілге, еліміздегі ұлтаралық қатынас тіліне айналдыруға мүмкіндік бар. *(Әділбек Қаба)*

Цифрландыру – объективті *қажеттілік.*

Бүгінде дамыған инфрақұрылым цифрлық сауаттылықты арттыруға әсер етеді. Интернетке қолжетімділік біздің азаматтарымызға, соның ішінде ауыл тұрғындарына цифрлық экономиканы, онлайн білім беруді дамытуға және қашықтан жұмысқа белсенді қатысуға мүмкіндік береді.

(А.Жұмағалиев)

№7

1. Тақырыбы: «Құзыретті маман болудың негіздері»
Аралық бақылау

2. Мақсаты:
- «Құзыретті маман болудың негіздері» табырыбының мақсат, міндеттерін анықтау ;
-топқа бөлу, әрбір топ мүшесі алдындағы жұмысты анықтау;
- зерттеу: ақпарат жинау,сұхбат, сауалнама жүргізу;
- нәтиже шығару

3. Тапсырмалар:
1) Құзыретті маман дегеніміз кім?
2) Құзыретті маман болуға қажетті білімдер мен дағдыларды айқындау.
3) Тақырып бойынша сауалнама дайындау;

4. Орындау/ бағалау түрі: Реферат, сауалнама дайындау

5. БӨЖ орындау критерийлері:
- нақты деректерге сүйену;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы өз мерзімінде орындау

Бағалау критерийлері:

Реферат әзірлеу және қорғау	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Реферат белгіленген уақытта әзірленсе, тақырып бойынша барлық мәліметтер қамтылып, кемінде 10 беттік компьютерде терілген мәтін көлемінде болса, кем дегенде 5 әдеби дерек көзі қолданылса; қосымша көрнекіліктер пайдаланылса, қорғау барысында оқып бермей, ойын нақты, дәйекті сөздермен, еркін жеткізе алса, қойылған сұрақтардың барлығына толық жауап берсе қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84)	Реферат белгіленген уақытта әзірленсе, тақырып бойынша мәліметтер қамтылып, кемінде 8 беттік компьютерде терілген мәтін

	B-(75-79) C (70-74)	көлемінде болса, кем дегенде 4 әдеби дерек көзі қолданылса; қосымша көрнекіліктер пайдаланылса, қорғау барысында оқып бермей, ойын жеткізе алса, қойылған сұрақтарға жауап бергенде мардымсыз қателіктерге жол берілсе қойылады.
	Қанағаттанарлық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	Реферат белгіленген уақытта әзірленсе, кемінде 7 беттік компьютерде терілген мәтін көлемінде болса, кем дегенде 4 әдеби дерек көзі қолданылса; қосымша көрнекіліктер пайдаланылмаса, қорғау барысында оқып берсе, ойын еркін жеткізе алмаса, қойылған сұрақтарға жауап бергенде күрделі қателіктерге жол берілсе қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49) F (0-24)	Реферат белгіленген уақытта тапсырылмаса, тақырыптан ауытқып кетсе, көлемі 6 беттен аз болып, қорғау барысында мәтінді оқып берсе, қойылған сұрақтарға жауап бере алмаса, көрнекіліктер пайдаланбаса қойылады.
Сауалнама дайындау	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Материалды толық меңгеріп, сауалнаманы материал бойынша сауатты, тақырыпқа сай құраса, сұрақтардың саны 10-нан кем болмаса және стилистикалық тұрғыда дұрыс құралса. Сауалнама нәтижесі белгілі бір қорытынды шығаруға мүмкіндік беретін болса қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Материалды толық меңгеріп, сауалнаманы материал бойынша сауатты, тақырыпқа сай құраса, сұрақтардың саны 9-дан кем болса және стилистикалық тұрғыда қателіктер кездессе. Сауалнама нәтижесі белгілі бір қорытынды шығаруға мүмкіндік бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанарлық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	Материалды толық меңгеріп, сауалнаманы материал бойынша сауатты ұрай алмаса, стилистикалық тұрғыда қателіктер көптеп кездессе, тақырыпқа сай болмаса, сұрақтардың саны 5-ке жетпесе және грамматикалық тұрғыда сауатсыз жазылса.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49) F (0-24)	Материал меңгерілмесе, сұрақтар тақырыпқа сай болмаса, грамматикалық қателер көптеп кездессе, стилистикалық тұрғыда дұрыс құралмаса қойылады.

Аралық бақылау		
Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критерилері
Тестілеу (50 тест тапсырмасынан)	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Білім алушы 50-45 тест тапсырмасының сұрағына дұрыс жауап берсе қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Білім алушы 44-38 тест тапсырмасының сұрағына дұрыс жауап берсе қойылады.
	Қанағаттанарлық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	Білім алушы 36-25 тест тапсырмасының сұрағына дұрыс жауап берсе қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49) F (0-24)	Білім алушы 24-0 тест тапсырмасының сұрағына дұрыс жауап берсе қойылады.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 7-апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Абдуова Б.С., Асанова Ұ.О. Қазақ тілі: Орыс тілді топтарға арналған оқу құралы. – Астана, 2017. - 282 б.

2. Айтбаева Б.М. Қазақ тілі. (B1 деңгейі) Оқулық. – Қарағанды, 2014. – 205 б.

3. Ерназарова З.Ш., Тілешов Е.Е. және т.б. Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ – Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

4. Ерназарова З.Ш. Эссе түрлері. – Алматы, 2019. – 80 б.

5. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: орта деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

6. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: ортадан жоғары деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

7. Күзекова, З.С. Қазақ тілінің функционалды практикалық грамматикасы: оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2015. – 180 б.

8. Сатбекова А.А. Студенттердің қазақша тілін дамытуға арналған мәтіндер жинағы. Оқу құралы. – Алматы, 2013. – 112 б.

9. Мұсабекова А. А. Қазақ тілі. 2- жалғастырушы деңгей: мед. қызметкерлеріне арн. оқу құралы - Алматы : Эверо, 2016. - 112 бет

10. Оразымбетова Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

Қосымша:

1.Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Кешенді оқу құралы. 1,2,3,4 кітап. – Алматы: Еверо, 2018.

2. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі: 50 мыңға жуық сөз бен сөз тіркесі /жалпы ред.басқ. Т. Жанұзақов. – Алматы:Дайк-Пресс, 2008. – 968 б.

3. Шаһарман Г.П. "Қазақ тілі" пәнінен өзге тілді студенттерге арналған грамматикалық кестелер албомы. Алматы, 2019.

4. Қазақ тілінің кірме сөздер сөздігі [Мәтін] / сөздік ; құраст., Ш. Құрманбайұлы [және т.б.]. - Нұр-Сұлтан : Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 596 бет. с. : (Рухани Жаңғыру)

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres

2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8. Бақылау: ауызша сұрақ-жауап

1. Мамандықтың беделділігі/ келешегі
2. Сұраныс
3. Ата-аналарының, мұғалімдерінің кеңесі/үлгісі
4. Жеке шешімі, қызығушылығы, ниеті
5. Оқу ақысының қолайлылығы

Аралық бақылау тапсырмалары: тестілеу

1. Халықтардың сенім нанымына, тіршілігіне байланысты қалыптасқан, ұрпақтан-ұрпаққа ауысып отыратын қоғамдық құбылыс:

A.Қонақжайлылық
B.Мақал-мәтелдер
C.Мәдениеттілік
D.Салт-дәстүр
E. Тарихи оқиғалар

2. Бірлік жайлы мақалды көрсетіңіз:

A. Әдепті бала ата - анасын мақтатар, әдепсіз бала ата-анасын қақсатар
B. Әдептің не екенін әдепсіз адамды көргенде ұғарсың
C. Кең болсаң, кем болмайсың.Қолы ашықтың, жолы ашық.
D. Қарағайға қарап тал өсер, қатарына қарап бала өсер
E. Төртеу түгел болса, төбедегі келеді,Алтау ала болса ауыздағы кетеді

3. «Жақсыны сыйласаң,есінен кетпейді», ... мақалды толықтырыңыз:

A. Жамандар жақсымын деп айқайлайды.
B. Жаманды сыйласаң, есігіннен кетпейді
C. Жаманның жамандығын айт құты қашсын

D. Сыйламасаң жан қинарсың
E. Шашылғанды бірлесіп, жинасқанға не жетсін.,

4. ..... қоғамның дамуына, жеке тұлғаның әлеуетін іске асыруға және экономикалық өсуді ынталандыруға көмектеседі.
A. Қажеттіліктер
B. Қайшылықтар
C. Мүмкіндіктер
D. Серіктестіктер
E. Ұжымдастық

5. ... білім, мәдениет, өнер, дін мен шығармашылық арқылы жүзеге асады.
A. Әлеуметтік дамулар
B. Әлеуметтік қажеттіліктер
C. Рухани қажеттіліктер
D. Технологиялық мүмкіндіктер
E. Экономикалық мүмкіндіктер

6. «Адамға ең бірінші білім емес, тәрбие берілуі керек, тәрбиессіз берілген білім – адамзаттың қас жауы, ол келешекте оның барлық өміріне опат әкеледі» деген кім:
A. А.Құнанбайұлы
B. Ж.Аймауытов
C. Ж.Баласағұн
D. Әл-Фараби
E. О. Хайям

7. Халықтық тәрбиенің арнаулы әдістері:
A. Құрмалас сөйлемдер, мақал-мәтелдер
B. Мақал-мәтелдер, нақыл сөздер
C. Нақыл сөздер, фразеологизмдер
D. Тұрақты сөз тіркестері
E. Философиялық ойлар, синоним сөздер

8. Кешірімділік:
A. Айналадағы адамдарға жақсылық жасау
B. Барлық адамға сыйластықпен қарау
C. Барлық адамдарға жанашыр болу
D. Өткен өкпенің бәрін ұмыту, кек сақтамау
E. Үлкендерді сыйлау, кішіге ізет көрсету

9. Сыпайылық:
A. Барлық адамдарға жанашыр болу
B. Бостан-босқа ашуланбау, ұстамдылық таныту
C. Өзара түсіністікке қол жеткізу
D. Өткен өкпенің бәрін ұмыту, кек сақтамау
E. Үлкендерді сыйлау, кішіге ізет көрсету

10. Адамның жеке қасиеті:
A. азаматтығы

B. азаттығы
C. ұстамдылығы
D. еркіндігі
E. ойлануы

11. Атадан балаға мирас болып отыратын баға жетпес мұра:
A. бағалы зат
B. тіл
C. жер
D. мал
E. мүлік

12. Мінезді сипаттайтын сөздер:
A. ажарлы, көлбетті
B. алыс, алшақ
C. қызыл шырайлы
D. сұлу, сүйкімді
E. мейірімді, ашық

13. Өзгелік етіс болып тұрған сөздер:
A. Айтар, жазар
B. Келді, оқыды
C. Бердір, жазғыз
D. Келер, бітер
E. Теріс, жинас

14. Өздік етіске жататын сөздер:
A. Желінді, берілді
B. Жудырды, оқытты
C. Жуын, киін
D. Қойылды, сүртілді
E. Сөйлесті, қазысты

15. Мезгіл үстеу қатысып тұрған сөйлем:
A. Әңгімесін асығып айтты.
B. Әсет таңертең вокзалға келді.
C. Мұғалім асықпай сөйледі.
D. Студенттер ауылға келеді.
E. Тексеруші әдейі келеді.

16. Мезгіл үстеу бар сөйлем:
A. Аулының сыртынан аттандырып
B. Біз том-том кітап оқыдық
C. Жұмыс аяғына таман келерсің
D. Қыстың басы бірі ерте, біреуі жай
E. Ойнап сөйлесең де ойлап сөйле

17. Сөйлемде іс-қимылдың мезгілін білдіретін сөз:
A. Азамат бұл жерге екі рет келді.
B. Ат баспаймын деген жерін екі басады.

C. Гүлнұр алманың екеуін алды.
D. Олар бұл жерге екіде келеді.
E. Студенттер аудиторияға екі-екіден кіреді.

18. Ырықсыз етіс қолданылған сөз тіркесі:
A. Асан оқыды
B. Біз түсіністік
C. Ол келтірді
D. Сара оқыды
E. Төсек жиналды

19. Мезгіл үстеулі тіркес:
A. Ақ боран түтейді
B. Дала жайқалып тұр
C. Көңілді кеш болды
D. Көптен бері сырласамыз
E. Сылқ-сылқ күлді

20. Шартты мәнді сөйлем:
A. көңіл күйді білдіреді
B. қимылды білдіреді
C. іс-әрекетті білдіреді
D. іс-әрекеттің орындалуын білдіреді
E. іс-әрекеттің іске асу шартын білдіреді

21. Бірыңғай анықтауыш:
A. Дина Абекеңді де, оның ағасын да үйіне алып жүрді.
B. Қырда қызыл-сары жауқазындар жайқалып тұр.
C. Олар таудың ең биік шыңына шықты.
D. Оның әкесі – кең жауырынды, ұзын бойлы кісі.
E. Шаршаған кішкентай қозылар артта қалып қойды.

22. Анықтауыш қатысқан сөйлем:
A. елге өнеге
B. кімге құмар
C. ол кітапқа құмар
D. сен өте қызық кітап алдың
E. үлкенді сыйла

23. Сапалық анықтауыш қатысып тұрған тіркес:
A. Білгеннің пайдасы
B. Көк аспан
C. Көптің адамы
D. Көргеннің пайдасы
E. малдың шөбі

24. Сөз әдебіндегі басты қасиет:
A. Дәл, нақты, қысқа айтып жеткізу
B. Екі сөйлеушінің сөйлеген сөзі
C. Жазу дәстүрі арқылы бір жүйеге түскен нормалар

D. Заңдастырылған, міндетті деп танылған құрылым
E. Іс-қағаздарда қолданылатын сөздер

25. Дұрыс құрылған сөйлемді көрсетіңіз:
A. Ердің артында жақсы аты қалғанша, байлығы қалғаны игі
B. Ердің артында мол байлық қалғанша, жақсы аты қалғаны игі
C. Ердің байлығы артында қалғанша, жақсы мол аты қалғаны игі
D. Ердің жақсы артында мол қалғанша, байлық қалғаны игі
E. Ердің жақсы аты артында қалғанша, мол байлығы қалғаны игі

26. Құндылықтар қоғам мен адамға ..., ... ара жігін ашуға көмектеседі.
A. ашық мінез, тұйық мінездің
B. заттың сапасы мен құбылыстың
C. түсініксіз сөз, түсініксіз сөйлемнің
D. ұсқынсыз, сұлулықтың
E. жақсы мен жаманды, әділеттілік пен әділетсіздіктің

27. «Сыйлап берген су да тәтті» сөзінің мағынасы:
A. Алдына қойылған асқа емес, пейілдің адалдығы мен көңілдің тазалығы туралы
B. Сыйлағанды, құрметтегенді түсінбеген адам туралы
C. Адамның әдепті, тәртіпті екенін білдіруі туралы
D. Бар адамды көре алмай, жоқ болса бере алмай, көңілі күпті болуы туралы
E. Аузында сөз тұрмайтын бірақ алдындағы қойылған асқа көңілі толатыны туралы

28. Адамды жалпы адамзаттық және ұлттық мәдениетінде тәрбиелеуді талап ететін бағыт:
A. Қайырымдылық
B. Қонақжайлық
C. Құндылықтар
D. Мәдениеттілік
E. Халық тәрбиесі

29. Халықтың сан-ғасырлық көрген-білгенін, бастан кешкен оқиғаларынан қорытқан ақыл-ойының жиынтығы, анықтамасы ретінде қолданылатын тәрбие құралы:
A. Батырлар жыры
B. Мақал-мәтелдер
C. Нақыл сөздер
D. Салт-дәстүр
E. Фразеологизмдер

30. Адамгершілікке тәрбиелеудің негізгі әдісі:
A. Айту
B. Жаттату
C. Жеткізу
D. Қабылдату

E. Түсіндіру

31. Адами құндылықтардың бірі:
A. дене бітімі
B. адамгершілігі
C. жағымсыз іс-әрекеттері
D. жауапсыздығы
E. қызмет деңгейі

32. Сабырлылық:
A. Үлкендерді сыйлау, кішіге ізет көрсету
B. Бостан-босқа ашуланбау, ұстамдылық таныту
C. Айналадағы адамдарға жақсылық жасау
D. Өткен өкпенің бәрін ұмыту, кек сақтамау
E. Ешкімнің ақысын жемеу, шындықты айту

33. Адам қатынасының аса маңызды құралы:
A. дін
B. жер
C. мал
D. тіл
E. мүлік

34. Ортақ етіс жұрнағы жалғанып тұрған сөз:
A. қазғызды
B. қазды
C. қазылды
D. қазысты
E. қазып

35. Көмекші есімді тіркес:
A. Айнұрдың үйі
B. Ауылдың малы
C. Орман іші
D. Баланың малы
E. Сәуленің қуыршағы

36. Етістіктің жедел өткен шағында тұрған сөз:
A. жаздырады
B. жаздырған болатын
C. жаздырған еді
D. жаздырдым
E. жаздырып

37. Екі сыңары да мағынасыз қос сөз:
A. Анда-санда
B. Ата-ана
C. Жүн-жұрқа
D. Құрбы-құрдас
E. Тоқты-торым

38.Мезгіл үстеуден жасалған тұрған сөз тіркесі:
A. Ежелден таныс
B. Жақсы белгі
C. Отыз адам
D. Тауып алды
E. Үлгілі бала

39. Септеліп тұрған есімше:
A. Ананы
B. Берекені
C. Береріме
D. Қанаттан
E. Марат

40. Жіктеліп тұрған есімше:
A. Ғани, Күләш
B. Берермін
C. Күліп
D. Серік, Ғайша
E. Сонау, ана

41. Өздік етіс жұрнағына жалғанып тұрған сөз:
A. Ілгізді
B. Жуынды
C. Жыламады
D. Ойлатқызды
E. Отырғызылды

42. Ырықсыз етістің жұрнағы жалғанып тұрған сөз:
A. Жайылымды
B. Жиналды
C. Жуындық
D. Ойлады
E. Тарандық

43. Өзгелік етіс жұрнағы жалғанып тұрған сөз:
A. өңдеді
B. өңдейді
C. өңдеткізді
D. өңдесті
E. өңделді

44. Мезгіл бағыныңқылы сабақтас құрмалас сөйлем:
A. Бәйгеге шығып жарыспай, ат өнері білінбес.
B. Біреу көмектесер деп, ол үйден шықты.
C. Жанында әкесі болғандықтан, шешіліп сөйлей алмады.
D. Нүркен Жомарттың бөлмесіне кірді.
E. Сабақ басталғалы, бұлар жиі сөйлесіп жүр.

45. Көмекші есімді тіркес:

A. Аспанға қарай
B. Ауылым алтын бесігім
C. Бөлім
D. Бөлме іші
E. Жер жәннаты

46. «Ер жігіт ел үшін туады, ел үшін өледі» мақалдың тақырыбы:
A. Батырлық, ерлік тақырыбы
B. Достық тақырыбы
C. Еңбек тақырыбы
D. Өнер - білім тақырыбы
E. Ынтымақ, бірлік тақырыбы

47. Жіктік жалғаулы көмекші есім:
A. Маңымен
B. Маңына
C. Маңында
D. Маңындамыз
E. Маңының

48. Бұрынғы өткен шақ етістігі қолданылған сөйлем:
A. Алыстан ән үйренетін де, жастарға үйреттетін еді
B. Бір топ қарға осы тауға келді дейді
C. Бұрын да ашты-тоқты күн өткен
D. Жаз өтті, базар тарқады
E. Жақсы сөз аз өмірін ұзартады, ғылымға бойын толтырады

49. Жедел өткен шақ:
A. Ойлайды
B. Ойланады
C. Ойланбақ болып еді
D. Ойланбақшы
E. Ойланды

50. Анықтауыштың белгісі:
A. Анықтайтын сөзімен бірдей сұраққа жауап береді.
B. Анықтайтын сөзінен үтір арқылы ажыратылады.
C. Анықтайтын сөзінен кейін орналасады.
D. Анықтайтын сөзімен бірдей сөйлем мүшесі қызметін атқарады.
E. Анықтайтын сөзімен қабыса байланысады.

№8

1. Тақырыбы: «Ақшаның адам өміріндегі рөлі»

2. Мақсаты:

- өз ойын сараптай отырып жеткізу дағдысын қалыптастыру;
- өз бетінше ізденуге дағдыландыру .
- «Ақшаның адам өміріндегі рөлі» дебат - қарсы аргументтер ұ с ы н у , аргументтерді қолдану ;
- өз пікірін дәлелдеу , сілтеме жасау;
- шаршы топ алдында сөйлеу мәдениетін сақтау.

3. Тапсырмалар:

1.Ақшаның шығу тарихы
2. Ақшаның мәні мен функциялары
3. Ақша жайлы қызықты фактілер
4. Ақша дегеніміз-қолдың кірі деген сөздің мағынасын ашу.

4. Орындау/ бағалау түрі: Презентация

5. БӨЖ орындау критерийлері:

- нақты деректерге сүйену;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы өз мерзімінде орындау

Бағалау критерийлері:

Презентация дайындау және қорғау	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімде, кемінде 10 слайд көлемінде, 5 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында терең білімін көрсетіп, нақты деректер көрсетсе, сөйлеу шеберлігін танытып, аудиторияның назарын өзіне аудара алса, сұрақтарға дұрыс жауап берсе қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімде, кемінде 9 слайд көлемінде, 4 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында білімін көрсетіп, деректер көрсетсе, білім алушыда сөйлеу дағдылары болса, сұрақтарға нақты жауап бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанар-лық C (65-69)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімінен кейін тапсырылса, кемінде 8 слайд көлемінде, 3 дереккөзін пайдаланылып

	C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында ойын қателікпен жеткізсе, сұрақтарға толық жауап бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49) F (0-24)	Презентация дер кезінде тапсырылмаса, тақырыптан ауытқып кетсе, аталған талаптар орындалмаса.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 8-апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Абдуова Б.С., Асанова Ұ.О. Қазақ тілі: Орыс тілді топтарға арналған оқу құралы. – Астана, 2017. - 282 б.

2. Айтбаева Б.М. Қазақ тілі. (В1 деңгейі) Оқулық. – Қарағанды, 2014. – 205 б.

3. Ерназарова З.Ш., Тілешов Е.Е. және т.б. Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ – Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

4. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: ортадан жоғары деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

5. Күзекова, З.С. Қазақ тілінің функционалды практикалық грамматикасы: оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2015. – 180 б.

6. Сатбекова А.А. Студенттердің қазақша тілін дамытуға арналған мәтіндер жинағы. Оқу құралы. – Алматы, 2013. – 112 б.

8. Мұсабекова А. А. Қазақ тілі. 2- жалғастырушы деңгей: мед. қызметкерлеріне арн. оқу құралы - Алматы : Эверо, 2016. - 112 бет

9. Оразымбетова Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

10. Абдрахманова Г.Х., Айтбаева Б.М. Қазақ тілі: оқу құралы. Эверо, 2014

Қосымша:

1.Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Кешенді оқу құралы. 1,2,3,4 кітап. – Алматы: Еверо, 2018.

2. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі: 50 мыңға жуық сөз бен сөз тіркесі /жалпы ред.басқ. Т. Жанұзақов. – Алматы:Дайк-Пресс, 2008. – 968 б.

3. Шаһарман Г.П. "Қазақ тілі" пәнінен өзге тілді студенттерге арналған грамматикалық кестелер албомы. Алматы, 2019.

4. Қазақ тілінің кірме сөздер сөздігі [Мәтін] / сөздік ; құраст., Ш. Құрманбайұлы [және т.б.]. - Нұр-Сұлтан : Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 596 бет. с. : (Рухани Жаңғыру)

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres

2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8. Бақылау: ауызша сұрақ-жауап

1. Ақша адам өмірінде қаншалықты маңызды?
2. Адамдар ақшаны қалай табады?
3. «Теңге тиыннан құралады» деген мақалдың мағынасын қалай түсінесіз?
4. Ақша туралы тағы қандай мақал-мәтелдер білесіз?

№9

1. Тақырыбы: «Үнемшілдік пен ысырапшылдық»

2. Мақсаты:

- өз бетінше жұмыс жасауға дағдыландыру;
- «Үнемшілдік пен ысырапшылдық» постер әзірлеу:
-ұсынылған пікірлермен танысу;
-тақырыпқа сәйкестігін анықтау;
- өз пікірін білдіру.

3. Тапсырмалар:

1. Сіздің отбасыңызда қаржы мәселесін кім шешеді?
2.Сіз күнделікті қанша теңге жұмсайсыз?
3Ақша жұмсай білесіз бе?
4.Ақшаны үнемдеу неге керек?
5.Ысырапшылдық неге әкеп соқтырады?

4. Орындау/ бағалау түрі: Реферат

5. БӨЖ орындау критерийлері:

- нақты деректерге сүйену;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы өз мерзімінде орындау

Бағалау критерийлері:

Реферат әзірлеу және қорғау	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Реферат белгіленген уақытта әзірленсе, тақырып бойынша барлық мәліметтер қамтылып, кемінде 10 беттік компьютерде терілген мәтін көлемінде болса, кем дегенде 5 әдеби дерек көзі қолданылса; қосымша көрнекіліктер пайдаланылса, қорғау барысында оқып бермей, ойын нақты, дәйекті сөздермен, еркін жеткізе алса, қойылған сұрақтардың барлығына толық жауап берсе

		қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Реферат белгіленген уақытта әзірленсе, тақырып бойынша мәліметтер қамтылып, кемінде 8 беттік компьютерде терілген мәтін көлемінде болса, кем дегенде 4 әдеби дерек көзі қолданылса; қосымша көрнекіліктер пайдаланылса, қорғау барысында оқып бермей, ойын жеткізе алса, қойылған сұрақтарға жауап бергенде мардымсыз қателіктерге жол берілсе қойылады.
	Қанағаттанарлық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	Реферат белгіленген уақытта әзірленсе, кемінде 7 беттік компьютерде терілген мәтін көлемінде болса, кем дегенде 4 әдеби дерек көзі қолданылса; қосымша көрнекіліктер пайдаланылмаса, қорғау барысында оқып берсе, ойын еркін жеткізе алмаса, қойылған сұрақтарға жауап бергенде күрделі қателіктерге жол берілсе қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49) F (0-24)	Реферат белгіленген уақытта тапсырылмаса, тақырыптан ауытқып кетсе, көлемі 6 беттен аз болып, қорғау барысында мәтінді оқып берсе, қойылған сұрақтарға жауап бере алмаса, көрнекіліктер пайдаланбаса қойылады.
Сауалнама дайындау	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Материалды толық меңгеріп, сауалнаманы материал бойынша сауатты, тақырыпқа сай құраса, сұрақтардың саны 10-нан кем болмаса және стилистикалық тұрғыда дұрыс құралса. Сауалнама нәтижесі белгілі бір қорытынды шығаруға мүмкіндік беретін болса қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Материалды толық меңгеріп, сауалнаманы материал бойынша сауатты, тақырыпқа сай құраса, сұрақтардың саны 9-дан кем болса және стилистикалық тұрғыда қателіктер кездессе. Сауалнама нәтижесі белгілі бір қорытынды шығаруға мүмкіндік бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанарлық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	Материалды толық меңгеріп, сауалнаманы материал бойынша сауатты ұрай алмаса, стилистикалық тұрғыда қателіктер көптеп кездессе, тақырыпқа сай болмаса, сұрақтардың саны 5-ге жетпесе және грамматикалық тұрғыда сауатсыз жазылса.

	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49) F (0-24)	Материал меңгерілмесе, сұрақтар тақырыпқа сай болмаса, грамматикалық қателер көптеп кездессе, стилистикалық тұрғыда дұрыс құралмаса қойылады.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 9-апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Абдуова Б.С., Асанова Ұ.О. Қазақ тілі: Орыс тілді топтарға арналған оқу құралы. – Астана, 2017. - 282 б.

2. Ерназарова З.Ш., Тілешов Е.Е. және т.б. Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ – Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

3. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: орта деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

4. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: ортадан жоғары деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

5. Күзекова, З.С. Қазақ тілінің функционалды практикалық грамматикасы: оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2015. – 180 б.

6. Сатбекова А.А. Студенттердің қазақша тілін дамытуға арналған мәтіндер жинағы. Оқу құралы. – Алматы, 2013. – 112 б.

7. Мұсабекова А. А. Қазақ тілі. 2- жалғастырушы деңгей: мед. қызметкерлеріне арн. оқу құралы - Алматы : Эверо, 2016. - 112 бет

8. Оразымбетова Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

9. Абдрахманова Г.Х., Айтбаева Б.М. Қазақ тілі: оқу құралы. Эверо, 2014

Қосымша:

1.Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Кешенді оқу құралы. 1,2,3,4 кітап. – Алматы: Еверо, 2018.

2. Салқынбай А.Б., Егізбаева Н.Ж. Қазақ тілі. Орта деңгей:оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2017.

3. Шаһарман Г.П. "Қазақ тілі" пәнінен өзге тілді студенттерге арналған грамматикалық кестелер албомы. Алматы, 2019.

4. Қазақ тілінің кірме сөздер сөздігі [Мәтін] / сөздік ; құраст., Ш. Құрманбайұлы [және т.б.]. - Нұр-Сұлтан : Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 596 бет. с. : (Рухани Жаңғыру)

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres

2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8. Бақылау: Сұрақ-жауап

1. Сіз үшін ақша маңызды ма?

2. Сіз ақша үнемдеудің қандай жолдарын білесіз?»

3. Ысырыпшылдық неге әкеледі?
4. Үнемдеудің пайдасы қандай?

№10

1. Тақырыбы: «Бос уақытыңызды тиімді қолданасыз ба?»

2. Мақсаты:
- өз бетінше жұмыс жасауға дағдыландыру;
- Уақыттың құндылығы, оны басқара білу.
-Уақытты тиімді пайдалану және оны үнемдеу тәсілдері туралы ақпарат жинау

3. Тапсырмалар:
1. Уақытты ұйымдастыру қабілеті не үшін қажет?
2. Уақытты ұйымдастыру жолдары
3. Жоспарлау негіздері.
3. Уақыттың құндылығы,оны басқара білу
4. Уақытты тиімді пайдалану және оны үнемдеу тәсілдері

4. Орындау/ бағалау түрі: Презентация

5. БӨЖ орындау критерийлері:
- нақты деректерге сүйену;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы өз мерзімінде орындау

Бағалау критерийлері:

Презентация дайындау және қорғау	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімде, кемінде 10 слайд көлемінде, 5 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында терең білімін көрсетіп, нақты деректер көрсетсе, сөйлеу шеберлігін танытып, аудиторияның назарын өзіне аудара алса, сұрақтарға дұрыс жауап берсе қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімде, кемінде 9 слайд көлемінде, 4 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында білімін көрсетіп, деректер

		көрсетсе, білім алушыда сөйлеу дағдылары болса, сұрақтарға нақты жауап бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанар-лық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімінен кейін тапсырылса, кемінде 8 слайд көлемінде, 3 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында ойын қателікпен жеткізсе, сұрақтарға толық жауап бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49) F (0-24)	Презентация дер кезінде тапсырылмаса, тақырыптан ауытқып кетсе, аталған талаптар орындалмаса.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 10-апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Абдуова Б.С., Асанова Ұ.О. Қазақ тілі: Орыс тілді топтарға арналған оқу құралы. – Астана, 2017. - 282 б.

2. Айтбаева Б.М. Қазақ тілі. (B1 деңгейі) Оқулық. – Қарағанды, 2014. – 205 б.

3. Бозбаева-Хунг А.Т., Балабеков А.К., Досмамбетова Г.Қ., Салыхова Б.О., Хазимова Ә.Ж. Қазақ тілі: орта деңгейге арналған оқулық. Ұлттық тестілеу орталығы. – Астана: 2017.

4. Ерназарова З.Ш., Тілешов Е.Е. және т.б. Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ – Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

5. Күзекова, З.С. Қазақ тілінің функционалды практикалық грамматикасы: оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2015. – 180 б.

6. Сатбекова А.А. Студенттердің қазақша тілін дамытуға арналған мәтіндер жинағы. Оқу құралы. – Алматы, 2013. – 112 б.

7. Мұсабекова А. А. Қазақ тілі. 2- жалғастырушы деңгей: мед. қызметкерлеріне арн. оқу құралы - Алматы : Эверо, 2016. - 112 бет

8. Оразымбетова Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

9. Абдрахманова Г.Х., Айтбаева Б.М. Қазақ тілі: оқу құралы. Эверо, 2014

Қосымша:

1.Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Кешенді оқу құралы. 1,2,3,4 кітап. – Алматы: Еверо, 2018.

2. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі: 50 мыңға жуық сөз бен сөз тіркесі /жалпы ред.басқ. Т. Жанұзақов. – Алматы:Дайк-Пресс, 2008. – 968 б.

3. Шаһарман Г.П. "Қазақ тілі" пәнінен өзге тілді студенттерге арналған грамматикалық кестелер албомы. Алматы, 2019.

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres

2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8. Бақылау: Сұрақ-жауап

1. Бос уақытты тиімді пайдаланудың маңызы
2.Бос уақытты өткізудің түрлері
3.Бос уақытты тиімді жоспарлау әдістері

№11

1. Тақырыбы: «Менің ең қызықты саяхатым»

2. Мақсаты:

- тақырып бойынша терминдерді қолдануға машықтандыру;
- өз бетінше жұмыс жасауға дағдыландыру;
- «Менің ең қызықты саяхатым» - ақпараттарды жинақтау;
- ақпараттарға талдау жасау.

-Өзінің туған жеріне саяхаттау; туған өлке, оның байлығы, табиғат көріністері туралы айту

3. Тапсырмалар:

1. Сіз саяхатқа шыққанды ұнатасыз ба?
2. Қай жерлерде болдыңыз?
3. Есіңізде қалған саяхат туралы айтып беріңіз

4. Орындау/ бағалау түрі: Эссе жазу

5. БӨЖ орындау критерийлері:

- нақты деректерге сүйену;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы өз мерзімінде орындау

Бағалау критерийлері:

Эссе жазу	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	- Эссенің тақырыпқа сәйкестігі, мағыналық тұтастығы, ой байланысы, мазмұндаудың жүйелілігі болса; - мәселені берілген тақырып аясында нақты дәлелдемелермен шешсе, өзіндік тұжырымдарын берсе;

		- әртүрлі көзқарасты салыстырып, өзіндік ой тұжырымын ұсына алса; - эссе мәтінінде қазақ тілінің лексикалық, фразеологиялық, грамматикалық және стилистикалық нормалары, орфография мен пунктуация ережелері сақталса.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	- Эссенің тақырыпқа сәйкестігі, мағыналық тұтастығы, ой байланысы, мазмұндаудың жүйелілігі нақты болмаса; - мәселені берілген тақырып аясында дәлелдемелермен бере алса, өзіндік тұжырымдарын толық жеткізе алмаса; - әртүрлі көзқарасты салыстырып, өзіндік ой тұжырымын шашыранқы түрде жеткізсе; - эссе мәтінінде қазақ тілінің лексикалық, фразеологиялық, грамматикалық және стилистикалық нормалары, орфография мен пунктуация ережелері толық сақталмаса.
	Қанағаттанарлық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	- Эссенің тақырыпқа сәйкестігі, мағыналық тұтастығы, ой байланысы шашыранқы, мазмұндаудың жүйелілігі толық болмаса; - мәселені берілген тақырып аясында нақты дәлелдемелермен бере алмаса, өзіндік тұжырымдарын жүйелей алмаса; - әртүрлі көзқарасты салыстыра алмаса, өзіндік ой тұжырымын нақты жеткізе алмаса; - эссе мәтінінде қазақ тілінің лексикалық, фразеологиялық, грамматикалық және стилистикалық нормалары, орфография мен пунктуация ережелерінде өрескел қателіктер болмаса.
	Қанағаттанарлық сыз FX (25-49) F (0-24)	- Эссенің тақырыптан ауытқуы, мағыналық тұтастығы, мазмұндаудың жүйелілігі болмаса; - берілген ақпаратында дәлелдер бере алмаса, өзіндік тұжырымдары болмаса; - әртүрлі көзқарастар қарастырылмаса, өзіндік тұжырымын жеткізе алмаса; - эссе мәтінінде қазақ тілінің лексикалық, фразеологиялық, грамматикалық және стилистикалық нормалары, орфография мен пунктуация ережелерінде өрескел қателіктер жіберсе.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 11-апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Айтбаева Б.М. Қазақ тілі. (В1 деңгейі) Оқулық. – Қарағанды, 2014. – 205 б.

2. Бозбаева-Хунг А.Т., Балабеков А.К., Досмамбетова Г.Қ., Салыхова Б.О., Хазимова Ә.Ж. Қазақ тілі: орта деңгейге арналған оқулық. Ұлттық тестілеу орталығы. – Астана: 2017.

3. Ерназарова З.Ш., Тілешов Е.Е. және т.б. Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ – Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

4. Ерназарова З.Ш. Эссе түрлері. – Алматы, 2019. – 80 б.

5. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: орта деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

6. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: ортадан жоғары деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

7. Күзекова, З.С. Қазақ тілінің функционалды практикалық грамматикасы: оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2015. – 180 б.

8. Сатбекова А.А. Студенттердің қазақша тілін дамытуға арналған мәтіндер жинағы. Оқу құралы. – Алматы, 2013. – 112 б.

9. Мұсабекова А. А. Қазақ тілі. 2- жалғастырушы деңгей: мед. қызметкерлеріне арн. оқу құралы - Алматы : Эверо, 2016. - 112 бет

10. Оразымбетова Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

11. Абдрахманова Г.Х., Айтбаева Б.М. Қазақ тілі: оқу құралы. Эверо, 2014

Қосымша:

1.Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Кешенді оқу құралы. 1,2,3,4 кітап. – Алматы: Еверо, 2018.

2. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі: 50 мыңға жуық сөз бен сөз тіркесі /жалпы ред.басқ. Т. Жанұзақов. – Алматы:Дайк-Пресс, 2008. – 968 б.

3. Орфографиялық сөздік / Алтыншы басылым. Құраст.: Н. Уәли, Қ. Күдеринова, А. Фазылжанова, Ж.Исаева, Н. Әміржанова, А. Әмірбекова. – Алматы: "Дәуір" баспасы, 2013. – 720 б.

4. Шаһарман Г.П. "Қазақ тілі" пәнінен өзге тілді студенттерге арналған грамматикалық кестелер албомы. Алматы, 2019.

5. Қазақ тілінің кірме сөздер сөздігі [Мәтін] / сөздік ; құраст., Ш. Құрманбайұлы [және т.б.]. - Нұр-Сұлтан : Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 596 бет. с. : (Рухани Жаңғыру)

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres

2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8. Бақылау: ауызша сұрақ-жауап

1. Бір топ қазақ журналисі қазақ елін не үшін аралады?

2. Алтын адам табылған жерді атаңыз?
3. Мұражайдың бірінші залы неге арналған?

№12

1. Тақырыбы: Қазақстандықтар қайда демалады?

2. Мақсаты:
- тақырып бойынша терминдерді қолдануға машықтандыру;
- өз бетінше жұмыс жасауға дағдыландыру;
- білім алушыларға жалпы сән және талғам туралы жан - жақты түсінік беру

3. Тапсырмалар:

1. Жаз мезгілі, демалыстар уақыты басталып жатқанда қазақстандықтар ел ішінде қайда демалуға бара алады?

2. Еліміздің туристік жүйесі туралы мәлімет

Алматыда шаңғымен сырғанау демалысы дамып келеді. Шетелдік туристер де осында жайлы демалу үшін ағылып келе бастады. Бұрын Алматыға шетелдіктер іскерлік мәдени шараларға жиі келетін болса, бүгінде халықаралық туризмге қызығушылық артқан. Соның ішінде Алтынемел, Іле Алатауы, Көлсай, Шарын сияқты ұлттық саябақтар қомақты қаржы түсіріп отыр. Туристердің арасында қалаға Ресей, Қытай, Түркия және Оңтүстік корея азаматтары көп келеді екен. Мыңжылдықтың басында Алматыға келген саяхатшылар 200 мыңнан аспаған. Ал қазір 600 мыңға жетіпті. Өткен жылы тек Алматы қаласының туризмінен мемлекеттік қазынаға 5 млрд теңгеден астам қаржы түсіпті.

4. Орындау/ бағалау түрі: Реферат, Сауалнама жасау

5. БӨЖ орындау критерийлері:
- нақты деректерге сүйену;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы өз мерзімінде орындау

Бағалау критерийлері:

Реферат әзірлеу және қорғау	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Реферат белгіленген уақытта әзірленсе, тақырып бойынша барлық мәліметтер қамтылып, кемінде 10 беттік компьютерде терілген мәтін көлемінде болса, кем дегенде 5 әдеби дерек көзі қолданылса; қосымша көрнекіліктер пайдаланылса, қорғау

		барысында оқып бермей, ойын нақты, дәйекті сөздермен, еркін жеткізе алса, қойылған сұрақтардың барлығына толық жауап берсе қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Реферат белгіленген уақытта әзірленсе, тақырып бойынша мәліметтер қамтылып, кемінде 8 беттік компьютерде терілген мәтін көлемінде болса, кем дегенде 4 әдеби дерек көзі қолданылса; қосымша көрнекіліктер пайдаланылса, қорғау барысында оқып бермей, ойын жеткізе алса, қойылған сұрақтарға жауап бергенде мардымсыз қателіктерге жол берілсе қойылады.
	Қанағаттанарлық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	Реферат белгіленген уақытта әзірленсе, кемінде 7 беттік компьютерде терілген мәтін көлемінде болса, кем дегенде 4 әдеби дерек көзі қолданылса; қосымша көрнекіліктер пайдаланылмаса, қорғау барысында оқып берсе, ойын еркін жеткізе алмаса, қойылған сұрақтарға жауап бергенде күрделі қателіктерге жол берілсе қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49) F (0-24)	Реферат белгіленген уақытта тапсырылмаса, тақырыптан ауытқып кетсе, көлемі 6 беттен аз болып, қорғау барысында мәтінді оқып берсе, қойылған сұрақтарға жауап бере алмаса, көрнекіліктер пайдаланбаса қойылады.
Сауалнама дайындау	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Материалды толық меңгеріп, сауалнаманы материал бойынша сауатты, тақырыпқа сай құраса, сұрақтардың саны 10-нан кем болмаса және стилистикалық тұрғыда дұрыс құралса. Сауалнама нәтижесі белгілі бір қорытынды шығаруға мүмкіндік беретін болса қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Материалды толық меңгеріп, сауалнаманы материал бойынша сауатты, тақырыпқа сай құраса, сұрақтардың саны 9-дан кем болса және стилистикалық тұрғыда қателіктер кездессе. Сауалнама нәтижесі белгілі бір қорытынды шығаруға мүмкіндік бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанарлық C (65-69) C- (60-64)	Материалды толық меңгеріп, сауалнаманы материал бойынша сауатты ұрай алмаса, стилистикалық тұрғыда қателіктер көптеп

	D(55-59) D (50-54)	кездессе, тақырыпқа сай болмаса, сұрақтардың саны 5-ге жетпесе және грамматикалық тұрғыда сауатсыз жазылса.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49) F (0-24)	Материал меңгерілмесе, сұрақтар тақырыпқа сай болмаса, грамматикалық қателер көптеп кездессе, стилистикалық тұрғыда дұрыс құралмаса қойылады.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 12-апта

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Айтбаева Б.М. Қазақ тілі. (В1 деңгейі) Оқулық. – Қарағанды, 2014. – 205 б.

2. Бозбаева-Хунг А.Т., Балабеков А.К., Досмамбетова Г.Қ., Салыхова Б.О., Хазимова Ә.Ж. Қазақ тілі: орта деңгейге арналған оқулық. Ұлттық тестілеу орталығы. – Астана: 2017.

3. Ерназарова З.Ш., Тілешов Е.Е. және т.б. Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ – Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

4. Ерназарова З.Ш. Эссе түрлері. – Алматы, 2019. – 80 б.

5. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: орта деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

6. Күзекова, З.С. Қазақ тілінің функционалды практикалық грамматикасы: оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2015. – 180 б.

7. Сатбекова А.А. Студенттердің қазақша тілін дамытуға арналған мәтіндер жинағы. Оқу құралы. – Алматы, 2013. – 112 б.

8. Мұсабекова А. А. Қазақ тілі. 2- жалғастырушы деңгей: мед. қызметкерлеріне арн. оқу құралы - Алматы : Эверо, 2016. - 112 бет

9. Оразымбетова Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

10. Абдрахманова Г.Х., Айтбаева Б.М. Қазақ тілі: оқу құралы. Эверо, 2014

Қосымша:

1.Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Кешенді оқу құралы. 1,2,3,4 кітап. – Алматы: Еверо, 2018.

2. Орфографиялық сөздік / Алтыншы басылым. Құраст.: Н. Уәли, Қ. Күдеринова, А. Фазылжанова, Ж.Исаева, Н. Әміржанова, А. Әмірбекова. – Алматы: "Дәуір" баспасы, 2013. – 720 б.

3. Салқынбай А.Б., Егізбаева Н.Ж. Қазақ тілі. Орта деңгей:оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2017.

4. Шаһарман Г.П. "Қазақ тілі" пәнінен өзге тілді студенттерге арналған грамматикалық кестелер албомы. Алматы, 2019.

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres

2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8. Бақылау: Сұрақ -жауап

1. Қазақстанның қандай табиғи көрікті жерлерін білесіз?
2. Өз өлкеңіздің әдемі жерлерін сипаттап айтып бере аласыз ба?
3. Қазақстанға шетелдіктер жиі келе ме? Оларды не қызықтырады

№13

1. Тақырыбы: «Мені таңғалдырған жаңалық»

2. Мақсаты:

- тақырып бойынша терминдерді қолдануға машықтандыру;
- өз бетінше жұмыс жасауға дағдыландыру;
- білім алушыларға жанр түрлерін түсіндіру
- Адамзат қазіргі уақытта жаңа, ғылыми-техникалық революция дәуірін бастан өткізуде және цифрлы техника кезеңіндегі жаңалықтар туралы ақпарат.

3. Тапсырмалар:

1. Сіз күнделікті жаңалықтардан хабардар болып отырасыз ба?
2. Өзіңіз қай сала бойынша жаңалықтарды білуге тырысасыз?
3. Әлемді ойландыратын өзекті мәселелердің бастысы не деп ойлайсыз?

4. Орындау/ бағалау түрі: Презентация

5. БӨЖ орындау критерийлері:

- нақты деректерге сүйену;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы өз мерзімінде орындау

Бағалау критерийлері:

Презентация дайындау және қорғау	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімде, кемінде 10 слайд көлемінде, 5 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында терең білімін көрсетіп, нақты деректер көрсетсе, сөйлеу шеберлігін танытып, аудиторияның назарын өзіне аудара алса, сұрақтарға дұрыс жауап берсе қойылады.
	Жақсы	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген

	B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	мерзімде, кемінде 9 слайд көлемінде, 4 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында білімін көрсетіп, деректер көрсетсе, білім алушыда сөйлеу дағдылары болса, сұрақтарға нақты жауап бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанар-лық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімінен кейін тапсырылса, кемінде 8 слайд көлемінде, 3 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында ойын қателікпен жеткізсе, сұрақтарға толық жауап бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49) F (0-24)	Презентация дер кезінде тапсырылмаса, тақырыптан ауытқып кетсе, аталған талаптар орындалмаса.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 13-апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Айтбаева Б.М. Қазақ тілі. (B1 деңгейі) Оқулық. – Қарағанды, 2014. – 205 б.

2. Ерназарова З.Ш., Тілешов Е.Е. және т.б. Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ – Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

3. Ерназарова З.Ш. Эссе түрлері. – Алматы, 2019. – 80 б.

4. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: орта деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

5. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: ортадан жоғары деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

6. Күзекова, З.С. Қазақ тілінің функционалды практикалық грамматикасы: оқу құралы. – Астана: Фолиант, 2015. – 180 б.

7. Сатбекова А.А. Студенттердің қазақша тілін дамытуға арналған мәтіндер жинағы. Оқу құралы. – Алматы, 2013. – 112 б.

8. Мұсабекова А. А. Қазақ тілі. 2- жалғастырушы деңгей: мед. қызметкерлеріне арн. оқу құралы - Алматы : Эверо, 2016. - 112 бет

9. Оразымбетова Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

10. Абдрахманова Г.Х., Айтбаева Б.М. Қазақ тілі: оқу құралы. Эверо, 2014

Қосымша:

1.Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Кешенді оқу құралы. 1,2,3,4 кітап. – Алматы: Еверо, 2018.

2. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі: 50 мыңға жуық сөз бен сөз тіркесі /жалпы ред.басқ. Т. Жанұзақов. – Алматы:Дайк-Пресс, 2008. – 968 б.

3. Салқынбай А.Б., Егізбаева Н.Ж. Қазақ тілі. Орта деңгей:оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2017.

4. Шаһарман Г.П. "Қазақ тілі" пәнінен өзге тілді студенттерге арналған грамматикалық кестелер албомы. Алматы, 2019.

5. Қазақ тілінің кірме сөздер сөздігі [Мәтін] / сөздік ; құраст., Ш. Құрманбайұлы [және т.б.]. - Нұр-Сұлтан : Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 596 бет. с. : (Рухани Жаңғыру)

6. Тер-Минасова С. Г. Тіл және мәдениетаралық коммуникация [Мәтін] = Язык и межкультурная коммунникация : оқулық / Қаз.тіл.ауд. Х. Ордабекова, Ш. Бағиева. - Алматы : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 320 б. с. : (Рухани жаңғыру).

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres

2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8. Бақылау: Сұрақ -жауап

1. Білім беру жүйесіндегі модернизациялау деген не?
2. Кез келген елдің экономикалық жетістігі немен байланысты?
3. Жастардың әлеуетін көтеру үшін қандай міндеттер орындалуы қажет?
4. «Қоғамдық-саяси өмір» деген сөздің мағынасын түсіндіріңіз

№14

1.Тақырыбы: «Тамаша жеңістер»

2. Мақсаты:

- тақырып бойынша терминдерді қолдануға машықтандыру;
- өз бетінше жұмыс жасауға дағдыландыру;
- білім алушыларға бай өлке туралы мағлұматты бекіту.

3. Тапсырмалар:

1. Спорттың маңызы дегенді қалай түсіндіресіз?
2. Сізге қандай спорт түрі ұнайды? Неге?
3. Ел спортын дамытуға қатысты сізде қандай ұсыныс бар?
4. Қазақ жеріндегі спорт түрлері қалайша қалыптасты? Осы сұраққа жауап табу үшін қалың тарихты парақтай отырып, ұлан-байтақ жерімізде спорттың дамуына түрткі болған оқиғалардың кейбіріне тоқталайық.

Көне заманнан бастап, халқымыз *садақ тарту, бәйге, күрес, сайыс* сияқты көптеген спорт түрлерімен айналысып, өздерінің рухани байлықтарын толықтырып отырған. Ата-бабаларымыз әрдайым ұлттық спорт түрлерін, дене жаттығуларын жетілдіріп, оларды кейінгі ұрпаққа насихаттаған. Әр елдің, жүз бен болыстың өз батыры, балуаны мен аты шыққан мықты спортшысы, мергені болатын. Олар өз руының намысын қорғап, қарсыласын жеңу үшін барлық күштерін аямайтын.

4. Орындау/ бағалау түрі: Сауалнама жүргізу

5. БӨЖ орындау критерийлері:

- нақты деректерге сүйену;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы өз мерзімінде орындау

Бағалау критерийлері:

Сауалнама дайындау	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Материалды толық меңгеріп, сауалнаманы материал бойынша сауатты, тақырыпқа сай құраса, сұрақтардың саны 10-нан кем болмаса және стилистикалық тұрғыда дұрыс құралса. Сауалнама нәтижесі белгілі бір қорытынды шығаруға мүмкіндік беретін болса қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Материалды толық меңгеріп, сауалнаманы материал бойынша сауатты, тақырыпқа сай құраса, сұрақтардың саны 9-дан кем болса және стилистикалық тұрғыда қателіктер кездессе. Сауалнама нәтижесі белгілі бір қорытынды шығаруға мүмкіндік бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанарлық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	Материалды толық меңгеріп, сауалнаманы материал бойынша сауатты ұрай алмаса, стилистикалық тұрғыда қателіктер көптеп кездессе, тақырыпқа сай болмаса, сұрақтардың саны 5-ге жетпесе және грамматикалық тұрғыда сауатсыз жазылса.
	Қанағаттанарлық сыз FX (25-49) F (0-24)	Материал меңгерілмесе, сұрақтар тақырыпқа сай болмаса, грамматикалық қателер көптеп кездессе, стилистикалық тұрғыда дұрыс құралмаса қойылады.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 14-апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Абдуова Б.С., Асанова Ұ.О. Қазақ тілі: Орыс тілді топтарға арналған оқу құралы. – Астана, 2017. - 282 б.

2. Айтбаева Б.М. Қазақ тілі. (В1 деңгейі) Оқулық. – Қарағанды, 2014. – 205 б.

3. Балабеков А.К., Бозбаева-Хунг А.Т., Досмамбетова Г.Қ., Салыхова Б.О., Хазимова Ә.Ж.. Қазақ тілі: ортадан жоғары деңгейге арналған оқулық. Ұлттық тестілеу орталығы. – Астана: 2017.

4. Бозбаева-Хунг А.Т., Балабеков А.К., Досмамбетова Г.Қ., Салыхова Б.О., Хазимова Ә.Ж. Қазақ тілі: орта деңгейге арналған оқулық. Ұлттық тестілеу орталығы. – Астана: 2017.

5. Ерназарова З.Ш., Тілешов Е.Е. және т.б. Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ – Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

6. Ерназарова З.Ш. Эссе түрлері. – Алматы, 2019. – 80 б.

7. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: орта деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

8. Мұсабекова А. А. Қазақ тілі. 2- жалғастырушы деңгей: мед. қызметкерлеріне арн. оқу құралы - Алматы : Эверо, 2016. - 112 бет

9. Оразымбетова Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

Қосымша:

1.Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Кешенді оқу құралы. 1,2,3,4 кітап. – Алматы: Еверо, 2018.

2. Шаһарман Г.П. "Қазақ тілі" пәнінен өзге тілді студенттерге арналған грамматикалық кестелер албомы. Алматы, 2019.

3. Қазақ тілінің кірме сөздер сөздігі [Мәтін] / сөздік ; құраст., Ш. Құрманбайұлы [және т.б.]. - Нұр-Сұлтан : Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 596 бет. с. : (Рухани Жаңғыру)

4. Тер-Минасова С. Г. Тіл және мәдениетаралық коммуникация [Мәтін] = Язык и межкультурная коммунникация : оқулық / Қаз.тіл.ауд. Х. Ордабекова, Ш. Бағиева. - Алматы : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 320 б. с. : (Рухани жаңғыру).

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres

2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8. Бақылау: ауызшы сұрау

1. Қазақстанда және әлемде болып жатқан мәдени жаңалықтар.
2. Әлемдегі және жергілікті жерлердегі спорт жаңалықтарына шолу.
3. Жаңалықтарды жеткізетін сайттар туралы айтып беріңіз
4. 1996 жылдан бастап, қазақ елінің олимпиада жетістіктері туралы айтып беріңіз.

№15

1. Тақырыбы: «Табиғи таза өнімдер»
(Аралық бақылау)

2. Мақсаты:
- тақырып бойынша терминдерді қолдануға машықтандыру;
- өз бетінше жұмыс жасауға дағдыландыру;
- «Табиғи таза өнімдер» - интервьюдің мақсатын анықтау;
- интервью нысанына сәйкес сұрақтар әзірлеу;
- интервью берушіні анықтау және келісу ;
- интервью жүргізу;
- бейнематериалдар әзірлеу;
- интервью бойынша түйіндеме жасау;
- қорғауға ұсыну.

3. Тапсырмалар:
1. Экология ұғымына түсінік
2. Таза өнімнің денсаулыққа пайдасы

4. Орындау/ бағалау түрі: Презентация Сауалнама жүргізу

5. БӨЖ орындау критерийлері:
- нақты деректерге сүйену;
- тақырып мазмұнын жүйелі жеткізу;
- стилистикалық қателіктерге жол бермеу;
- тапсырманы өз мерзімінде орындау

Бағалау критерийлері:

Презентация дайындау және қорғау	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімде, кемінде 10 слайд көлемінде, 5 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында терең білімін көрсетіп, нақты деректер көрсетсе, сөйлеу шеберлігін танытып, аудиторияның назарын өзіне аудара алса, сұрақтарға дұрыс жауап берсе қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімде, кемінде 9 слайд көлемінде, 4 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында білімін көрсетіп, деректер көрсетсе, білім алушыда сөйлеу дағдылары

		болса, сұрақтарға нақты жауап бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанар-лық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	Презентация тақырыпқа сай, белгіленген мерзімінен кейін тапсырылса, кемінде 8 слайд көлемінде, 3 дереккөзін пайдаланылып орындалса; слайдтардың мазмұны түсінікті, білім алушы қорғау барысында ойын қателікпен жеткізсе, сұрақтарға толық жауап бере алмаса қойылады.
	Қанағаттанарлық-сыз FX (25-49) F (0-24)	Презентация дер кезінде тапсырылмаса, тақырыптан ауытқып кетсе, аталған талаптар орындалмаса.

Аралық бақылау		
Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критерилері
Тестілеу (50 тест тапсырмасынан)	**Өте жақсы** A (95-100) A- (90-94)	Білім алушы 50-45 тест тапсырмасының сұрағына дұрыс жауап берсе қойылады.
	Жақсы B (85-89) B (80-84) B-(75-79) C (70-74)	Білім алушы 44-38 тест тапсырмасының сұрағына дұрыс жауап берсе қойылады.
	Қанағаттанарлық C (65-69) C- (60-64) D(55-59) D (50-54)	Білім алушы 36-25 тест тапсырмасының сұрағына дұрыс жауап берсе қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49) F (0-24)	Білім алушы 24-0 тест тапсырмасының сұрағына дұрыс жауап берсе қойылады.

6. Тапсыру мерзімі: сабақ кестесі бойынша 15-апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Айтбаева Б.М. Қазақ тілі. (B1 деңгейі) Оқулық. – Қарағанды, 2014. – 205 б.

2. Ерназарова З.Ш., Тілешов Е.Е. және т.б. Қазақ тілі: үш деңгейлік оқу құралы/ – Астана: Арман-Медиа, 2013.- 294 б.

3. Ерназарова З.Ш. Эссе түрлері. – Алматы, 2019. – 80 б.

4. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: орта деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

5. Күзекова З.С., Байтелиева Ж.Д. Қазақ тілі: ортадан жоғары деңгейге арналған оқулық. – Астана, 2016.

6. Сатбекова А.А. Студенттердің қазақша тілін дамытуға арналған мәтіндер жинағы. Оқу құралы. – Алматы, 2013. – 112 б.

7. Мұсабекова А. А. Қазақ тілі. 2- жалғастырушы деңгей: мед. қызметкерлеріне арн. оқу құралы - Алматы : Эверо, 2016. - 112 бет

8. Оразымбетова Ғ. Д. Қазақ тілі : оқу құралы . - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013

8. Абдрахманова Г.Х., Айтбаева Б.М. Қазақ тілі: оқу құралы. Эверо, 2014

Қосымша:

1.Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Кешенді оқу құралы. 1,2,3,4 кітап. – Алматы: Еверо, 2018.

2. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі: 50 мыңға жуық сөз бен сөз тіркесі /жалпы ред.басқ. Т. Жанұзақов. – Алматы:Дайк-Пресс, 2008. – 968 б.

3. Шаһарман Г.П. "Қазақ тілі" пәнінен өзге тілді студенттерге арналған грамматикалық кестелер албомы. Алматы, 2019.

Электрондық ресурстар:

1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres

2. www.sozdik.kz, https://tilalemi.kz/, https://termincom.kz/, т.б.

8.Бақылау: «Made in Kazakhstan» бренді экологиялық таза өнімдердің эталоны болуға тиіс» тақырыбында мәтін құрастыру

Аралық бақылау тапсырмалары: тестілеу

1. Елімізде өсімдіктер мен жануарлардың жекелеген түрлерін қорғауға арналған ұлттық саябақтар мен қорықтардың саны:
   A. 3 ұлттық саябақ, 9 қорық
   B. 12 ұлттық саябақ, 10 қорық
   C. 7 ұлттық саябақ, 10 қорық
   D. 5 ұлттық саябақ, 10 қорық
   E. 12 ұлттық саябақ, 9 қорық

2. Етістіктің қалау рай түрінде тұрған тіркес:
   A. Барып келді
   B. Бел асып кетті
   C. Көріп қайтты
   D. Құшақтағым келеді
   E. Ойнап еді

3. Мезгіл үстеуі қолданылып тұрған сөз тіркесі:
   A. Ежелден таныс
   B. Жақсы белгі
   C. Отыз адам
   D. Тауып алды
   E. Үлгілі бала

4. Сөйлемде іс-қимылдың мезгілін білдіретін сөз:
   A. Азамат бұл жерге екі рет келді.

B. Олар бұл жерге екіде келеді.
C. Ат баспаймын деген жерін екі басады
D. Студенттер аудиторияға екі-екіден кіреді.
E. Гүлнұр алманың екеуін алды.

5. Ұлттық шешендік өнер туралы ең алғаш еңбек жазған ғалым, жазушы:
A. Аристотель
B. М.Әуезов
C. Ш.Уәлиханов
D. Әл-Фараби
E. А. Байтұрсынов

6. Қожа Ахмет Ясауи кесенесін салдырған тарихи тұлға:
A. Геродот
B. Абылай хан
C. Тәуке хан
D. ӘмірТемір
E. Төле би

7. 1992 жылы наурызда Қазақстан Республикасы ... ұйымына мүше болды.
A. ТМД
B. ЕҚЫҰ
C. ООН
D. БҰҰ
E. ЕАТ

8. Арал теңізі деңгейінің төмендеуіне әсер ететін факторлар:
A. Антропогендік
B. Геологиялық
C. Космостық
D. Климаттық
E. Антропоморфизм

8. Адамның табиғатқа зиянды әсерінің салдарынан ... ғасырдың ортасында әлемдегі экологиялық жағдай күрт төмендеп кетті.
A. XVIII
B. XVII
C. XIX
D. XX
E. XXI

9. Қоршаған орта:
A. Бұл адамды қоршаған барлық компонеттер: табиғи орта, жасанды заттар, құбылыстар мен әлеуметтік-экономикалық компоненттер.
B. Жер бетіндегі және оның қоршауындағы табиғи материалдық денелерден, физикалық, химиялық және биологиялық құбылыстар мен көріністерден тұратын қоршаған ортаның бір бөлігі.
C. Халықтың ұдайы өзгерісі – ұрпақ алмасу, туу мен өлу, яғни табиғи жағдай арқылы жүзеге асады.
D. Адам әр кезде де табиғатпен тығыз байланыста өмір сүреді, оның байлықтарын пайдаланады және өз қызметі арқылы табиғатқа әсер етеді.
E. Барлық жауабы дұрыс.

10. Қазақстандағы тұңғыш қорық:
A. Наурызым
B. Қорғалжын
C. Үстірт
D. Ақсу-жабағылы
E. Барсакелмес

11. Құстардың топталып ұя салуына өте қолайлы болғандықтан нағыз «құс базары» деп атауға болатын қорық:
A. Марқакөл
B. Алакөл
C. Ақсу-жабағалы
D. Наурызым
E. Қорғалжын

12. Алматы қорығы –табиғат байлығын қорғау және ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу мақсатында ... құрылған мемлекеттік қорық.
A. 1998 ж.
B. 2004 ж.
C. 1926 ж.
D. 1931 ж.
E. 1939 ж.

13. Барсакелмес мемлекеттік табиғи қорығындағы ... орман алқабы 41,5 мың гектар жерге созылып жатыр.
A. жусанды
B. миялы
C. адыраспанды
D. жантақты
E. сексеуілді

14. Қорғалжын қорығы – табиғат байлығын қорғау мақсатында ... Ақмола облысы қорғалжын ауданында ұйымдастырылған.
A. 1939 ж.
B. 1998 ж.
C. 1958 ж.
D. 1931 ж.
E. 1926 ж.

15. Наурызым қорығы – жан-жануарлар мен өсімдіктер дүниесін қорғау мақсатында ... мемлекеттік қорық құрылды.
A. 1931 ж.
B. 1976 ж.
C. 1998 ж.
D. 1958 ж.
E. 2004 ж.

16. Қаратау қорығы ... құрылған.
A. 1998 жылы
B. 1958 жылы
C. 2004 жылы
D. 1976 жылы
E. 1939 жылы

17. Сирек кездесетін, жылдан жылға азайып не жойылып бара жатқан, айрықша қорғауды қажет ететін жануарлар мен өсімдіктердің түрлері тіркеледі:
A. Қызыл кітапта
B. Мемлекеттік қорықтарда
C. Ұлттық саябақтарда
D. Өсімдіктер әлемінде
E. ЮНЕСКО- ның ұйымында

18. Көсемшенің келер шақтық мағынада жұмсалып тұрғанын көрсет:
A. бара жатыр
B. бедірейіп жауап қатпады
C. Жазғыра сөйледі
D. оқи бастады
E. серуендегелі келді

19. Көп нүктенің орнына керекті сөздерді қойындар.
«... тұрып ұл сөйлегеннен без, ... тұрып қыз сөйлегеннен безі».
A. аға, іні
B. ағайын
C. әке, шеше
D. бауыры
E. үлкен, кіші

20. «Традиция» сөзінің қазақ тіліндегі аудармасы:
A. Дәстүр
B. Өсиет

C. Тәрбие
D. Ұлт
E. Ырым

21. «Білім кілті – тіл» дұрыс аудармасы:
A. Знание ключ к языку
B. язык ключ к знаниям
C.Язык и знания сила
D.Знание - сила
E.Люби и береги свой язык

22. Шартты мәнді сөз тіркесі:
A. көрінсек дейміз
B. көрінеді екен
C.көрінетін шығар
D.көрініпті
E.көрібек екен

23. Сөйлемнің қазақ тіліндегі аудармасы:
В нашей стране газеты выходят на 11 языках, телевидение мы смотрим на 12 языках, радио слушаем на 6 языках.
A.Біздің елімізде газеттер 11 тілде шығады, теледидарды 12 тілде көреміз, 6 тілде радио тыңдаймыз.
B.Біздің елімізде газеттер 11 тілде, теледидар 12, радио 6 тілде.
C.Теледидарды 12 тілде көреміз, радионы 6 тілде, газеттерді 11 тілде оқимыз.
D.Теледидарды 12 тілде көреміз, 11 тілде оқимыз, 6 тілде тыңдаймыз.
E.11 тілде оқимыз, 12 тілде көреміз, радионы 6 тілде тыңдаймыз.

24. Өтініш , тілек мәнді сөйлем:
A.Балам дейтін жұрт болмаса, елім, жұртым дейтін бала қайдан шықсын
B.Ел үмітін ақтау – ер атағын сақтау.
C.Ел болып, етегіме паналағандарыңа мен ағайын болайын.
D.Ыстан қорыққан қазақтың құрсын заңы.
E.Шамадан аспа, кемеріңнен таспа.

25. «Инструкция» сөзінің қазақ тілідегі аудармасы:
A.Нұсқау
B.Мәлімдеме
C. Хабарлама
D.Анықтама
E. Сараптама

26. «Настойка» сөзінің қазақ тілідегі аудармасы:
A. қайнатпа
B.тұнба
C. тұндырма
D.сығынды
E.сұйықтық

27. Қазақстандағы тастақты шөл:
A. Қызылқұм
B. Мұғалжар
C. Сахара
D. Барсакелмес
E. Бетпақдала

28. Шартты райлы сөйлем:
A. Грамматикалық заңдылықты дұрыс түсінсең, қате жазуға тиісті емессің
B. Дарын-жанып тұған жалын
C. Мен азамат атын ардақтап өтемін
D. Мен отанымды сүйемін
E. Оқыған білгір

29. Мезгіл үстеу қатысып тұрған сөйлем:
A. Әңгімесін асығып айтты
B. Мұғалім асықпай сөйледі
C. Тексеруші әдейі келеді
D. Студенттер ауылға келеді
E. Сен бүгін хабарлас

30. Алакөл мемлекеттік табиғи қорығы тентек өзені сағасының табиғатын және алакөл аралдарындағы сирек кездесетін жануарларды сақтап қалу мақсатында ... ұйымдастырылған.
A. 1926 ж.
B. 1931 ж.
C. 1939 ж.
D. 1998 ж.
E. 2004 ж.

31. Алматы қорығында ... 1300-ден аса түрі кездеседі.
A. аңдардың
B. балықтардың
C. жануарлардың
D. өсімдіктердің
E. құстардың

32. Барсакелмес мемлекеттік табиғи қорығы ... жылдың 10 жылтоқсанынан бастап қорық болып құрылды.
A. 1926 ж.
B. 1931 ж.
C. 1939 ж.
D. 1998 ж.
E. 2004 ж.

33. Қалау райлы етістікті тіркес:
A. Көмек берді
B. Оқытқалы келді
C. Отыруды қалады
D. Сабақ оқыды
E. Тезірек келгейсің

34. Мезгіл үстеу қатысып тұрған сөйлем:
A. Әңгімесін асығып айтты
B. Мұғалім асықпай сөйледі
C. Тексеруші әдейі келеді
D. Студенттер ауылға келеді
E. Сен бүгін хабарлас

35. Орталық Азиядағы ЮНЕСКО биосфера қорығы дәрежесін алған ең алғашқы қорық:
A. Ақсу-жабағылы
B. Алакөл
C. Алматы
D. Қаратау
E. Марқакөл

36. Үстірт қорығы –Қазақстанның оңтүстік-батысындағы табиғи кешенді қалпында сақтау мақсатында ... құрылған.
A. 1931 жылы
B. 1976 жылы
C. 1984 жылы
D. 1998 жылы
E. 2004 жылы

37. Дағды:
A. Бұл қайта-қайта орындалатын практикалық әрекетте машықтандыру.
B. Есімше сияқты көсемше де екі түрлі мәнде жасалады.
C. Сөйлеушінің қимыл, іс-әрекетті орындауға я орындамауы.
D. Бағыныңқы сөйлем басыңқы сөйлемдегі ойдың болу мезгілін білдіретін құрмалас сөйлемнің түрі.
E. Бұл- күнделікті тұрмыста қолданатын сөздер жиынтығы.

38. Ренжімесең, осы айтқанымды орындашы
A. Болжау мәнді
B. Бұйрық мәнді
C. Қалау мәнді
D. Мезгіл мәнді
E. Шартты мәнді

39. Қимыл-әрекетке итермелу мақсатында айтылатын сөйлем:

A. Жақты сойлем
B. Бұйрықты сөйлем
C. Сұраулы сөйлем
D. Лепті сөйлем
E. Хабарлы сөйлем

40.« Воспитание» сөзінің қазақ тіліндегі аудармасы:
A. Тәрбие
B. Дәстүр
C. Ырым-тыйымдар
D. Тағылымдама
E. Ұлт

41. Тіл ... құбылыс.
A. тарихи құбылыс
B. биологиялық құбылыс
C. қоғамдық құбылыс
D.физикалық құбылыс
E.құбылыс емес

42.Талап, тілек мәнінде айтылған бұйрықты сөйлемді табыңыз:
A.Керімбек малды тез жайлауға айдасын!
B.Қане осы баланың бәйгесін бермей көрші!
C.Қап, орылған астықты кеше жиып алмаған екенбіз де!
D.– Кеше осыны айтуың ғой!
E.Қандай ақылды адам

43. «Мақсатым − тіл ұстартып, өнер шашпақ» деген сөйлемдегі көсемшелі сөзді табыңыз.
A.Ұстартып
B. Мақсатым
C.Тіл. Кәсіби қазақ тілі
D.Өнер
E.Шашпақ

44. Өтініш, тілек мәнді сөйлемнің жасалу тәсілі :
A.уыңызды (-уіңізді), -айын (-ейін, -йын, -йін, -айық, -ейік, -йық, -йік)
B.- мақ, мек, -бақ,-бек, -айық, -ейік
C. - дың,-дің,- тың,-тің, -йық, -йік)
D.- ған,- ген,- қан,- кен, -ейін, -йын, -йін
E.-ып, -іп, -айық, -ейік, -йық, -йік

45. Етістіктің қалау рай түрінде тұрған тіркес:
A. Барып келді
B. Бел асып кетті
C. Көріп қайтты
D. Құшақтағым келеді
E. Ойнап еді

46. Мезгіл үстеуі қолданылып тұрған сөз тіркесі:
A. Ежелден таныс
B. Жақсы белгі
C. Отыз адам
D. Тауып алды
E. Үлгілі бала

47. Сөйлемде іс-қимылдың мезгілін білдіретін сөз:
A. Азамат бұл жерге екі рет келді.
B. Олар бұл жерге екіде келеді.
C. Ат баспаймын деген жерін екі басады
D. Студенттер аудиторияға екі-екіден кіреді.
E. Гүлнұр алманың екеуін алды.

48. Шартты райлы сөйлем:
A. Дарын-жанып тұған жалын
B. Күн ашық болса, тауға шығамыз
C. Мен азамат атын ардақтап өтемін
D. Мен отанымды сүйемін
E. Оқыған білгір

49. Қалау райлы етістікті тіркес:
A. Келгісі келсе, келсін
B. Көмек берді
C. Оқытқалы келді
D. Сабақ оқыды
E. Үйге ертерек келсе игі еді

50. Мезгіл үстеу қатысып тұрған сөйлем:

A. Әңгімесін асығып айтты
B. Мұғалім асықпай сөйледі
C. Сен бүгін хабарлас
D. Студенттер ауылға келеді
E. Тексеруші әдейі